

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1936

ΑΡΙΘ. 41-42

Ο ΑΝΕΥΡΕΘΕΙΣ ΠΑΛΑΙΟΤΑΤΟΣ ΠΑΠΥΡΟΣ

Γνωστή τυγχάνει ἡ μεταξὺ πάντων τῶν ἔργων τῆς ἀρχαίας φιλολογίας ἀιέκαθεν μοναδικὴ καὶ πράγματι προνομιοῦχος θέσις τῆς ἑλληνικῆς Βίβλου, πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἀπὸ τῆς ἐπόψεως τῆς παραδόσεως τοῦ κειμένου. Οὕτως ἐνῶ μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν τὰ σωζόμενα παλαιότατα χειρόγραφα τῶν κλασικῶν Ἑλλήνων συγγραφέων ἀπείχον ἀπὸ τούτων κατὰ 1000 καὶ πλέον ἔτη (π. χ. τὰ παλαιότερα χειρόγραφα τοῦ Πλάτωνος χρονολογῶνται μόνις ἀπὸ τοῦ θ' αἰῶνος), ὑπῆρχον χειρόγραφα τῆς ἑλληνικῆς Κ. Διαθήκης χρονολογούμενα ἀπὸ τοῦ δ' αἰῶνος. Ἐν τῷ μεταξὺ διὰ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἀνευρεθέντων πρὸ τινῶν ἐτῶν παπύρων ἐβελτιώθη μὲν σημαντικῶς ἡ κατάστασις τῆς παραδόσεως τοῦ κειμένου τῶν παλαιῶν θύραθεν συγγραμμάτων διὰ τῆς ἀνευρέσεως παπύρων περιεχόντων οὐ μόνον κείμενα πολὺ παλαιότερα τῶν ὑπαρχόντων χειρογράφων, ἀλλὰ καὶ κείμενα ἀπολεσθέντων φιλολογικῶν ἔργων μεγάλης ἀξίας. Πολλαπλασία ὁμως ὑπῆρξεν ἡ διὰ τῶν ἀνευρεθέντων καὶ διαρκῶς ἀνευρισκομένων αἰγυπτιακῶν παπύρων βελτίωσις τῆς παραδόσεως τοῦ κειμένου τῆς ἑλληνικῆς Βίβλου, τῆς τε Κ. Διαθήκης καὶ τῆς Παλαιᾶς κατὰ τοὺς ἑβδομήκοντα. Ἴνα παραλίπωμεν ἄλλα παλαιότερα καὶ σχετικῶς ἥσσονος σπουδαιότητος τοιαῦτα παπύρινα εὐρήματα, ἀρκοῦμεθα νὰ ἀναφέρωμεν τὰ πρὸ ἑξ ἐτῶν ἀναγγεληθέντα σημαντικώτατα τοιαῦτα εὐρήματα τῆς συλλογῆς Chester—Beatty, χρονολογούμενα τοῦλάχιστον ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ γ' αἰῶνος μ. Χ. καὶ περιέχοντα ἱκανὰ τμήματα ἐκ τε τῆς μεταφράσεως τῶν Ο' καὶ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς Κ. Δ. καὶ μάλιστα ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἀπ. Παύλου, ὧν ἤρξατο ἤδη καὶ ἡ ἔκδοσις ὑπὸ τοῦ Fr. Kenyon. Σπουδαιότατος ὑπῆρξε καὶ ὁ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος μελετηθεὶς καὶ κατ' ἀρχάς ὡς ἀπόσπασμα πέμπτου τινὸς εὐαγγελίου διατυμπανισθεὶς πάπυρος, ὅστις ἀπεδείχθη* ὅτι περιεῖχε τεμά-

χια τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου χρονολογούμενα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ (117—138 μ. Χ.), ἄρα χωριζόμενα ἀπὸ τῆς συγγραφῆς τοῦ ἐν λόγῳ Εὐαγγελίου μόνις περὶ τὰ 40 ἔτη!

Ἦδη εὐρισκόμεθα πρὸ νέων παπυρίων ἀποσπασμάτων ἐκ τῆς μεταφράσεως τῶν Ο' χρονολογούμενων ἀσφαλῶς ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ β' πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος, δηλ. χωριζόμενα μόνις κατὰ ἓνα περίπου αἰῶνα ἀπὸ τῆς ἐκπονήσεως τῆς ἐν λόγῳ μεταφράσεως! Πρόκειται περὶ ἀποσπασμάτων τοῦ Δευτερονομίου (κγ' 24—κδ' 3, κε' 1—3, κς' 12. 17—19, κη' 11—33) ἀνευρεθέντων ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ C. H. Roberts (St. Johns College, Oxford) ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ John Ryland (Manchester) καὶ δημοσιευθέντων ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ G. Driver πρὸ ὀλίγων μόνις μηνῶν (21/7/1936). Τὰ ἀποσπάσματα δὲ ταῦτα περιλαμβάνοντο ἐν παπυρίοις φύλλοις ἐπικεκολλημένοις ἐπὶ μουμιῶν δίκην χαρτονίου, ἅτινα ἐξεκολλήθησαν ἀπ' ἀλλήλων δι' ἐμβάψεως ἐντὸς ζέοντος ὕδατος. Παρ' ὅλην δὲ τὴν σμικρότητα αὐτῶν, ἐνέχουσι τὰ ἐξ Ἰουδαϊκῆς χειρὸς προερχόμενα εἰρημένα ἀποσπάσματα μεγάλην σπουδαιότητα, μάλιστα διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς ἑλληνικῆς Πεντατεύχου, δι' ὃ καὶ εἴλκυσαν εὐθύς ἅμα τῇ δημοσιεύσει αὐτῶν ζωηροτάτην τὴν προσοχὴν τῶν εἰδικῶν. Ἐκ τῶν πρώτων ἔσπευσε νὰ χαιρέτησιν τὸ γεγονός ὁ πολὺς Deissmann ἐν τῇ Deutsche Allgemeine Zeitung τοῦ Βερολίνου (φύλλον 26) 7) 1936), ὅστις ἐνείδεν εἰς τὸ εὔρημα τοῦτο μίαν τῶν ἀπαρχῶν «τῆς διὰ μέσου 21 αἰῶνων διηκούσης ἀλύσεως θρησκευτικῶν ἐνεργειῶν, ὧν ἡ ἐπίδρασις ἐξακολουθεῖ καὶ μέχρι σήμερον, ὅταν ἐν Ἀθῆναις, Θεσσαλονίκῃ, Κωνσταντινουπόλει, Ἱερουσαλήμ, Κύπρῳ, Κρήτῃ, Ἀλεξανδρείᾳ, Παρισίοις, Βερολίνῳ, Βορείῳ καὶ Νοτίῳ Ἀμερικῇ ἀπαγγέλλονται ὑπὸ Ἑλλήνων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ἐν τοῖς ὀρθοδόξοις ναοῖς προσευχαὶ ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ Ψαλτηρίου». Ἐπίσης πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀσχολοῦνται περὶ τὸ πολύτιμον τοῦτο εὔρημα ἐν τῷ ἄρτι ἐκδοθέντι διπλῷ τεύχει (1 καὶ 2) τῆς Zeitschrift für Neutestam. Wissenschaft τρέχοντος ἔτους (σελ. 115—117) ὁ H. Opitz μετὰ τοῦ

* Βλέπε περίληψιν πανεπιστημ. παραδόσεως τοῦ ἐν Βερολίνῳ καθηγητοῦ κ. Lietzmann ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» τοῦ ἔτους τούτου (σελ. 145).

H. Schaefer. Ἄλλ' ἐνῶ δὲ Roberts, συμφωνοῦντος καὶ τοῦ Deismann, διατείνεται ὅτι τὸ κείμενον τῶν ἀνευρεθέντων χωρίων τοῦ ἑλληνικοῦ Δευτερονομίου συμφωνεῖ μᾶλλον πρὸς τὸ τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ κώδικος καὶ ἀνευρίσκει ἐν ταῦθα ἐπιχείρημα κατὰ τῆς ὑπερτιμήσεως τοῦ Βατικανοῦ κώδικος, οἱ ἀνωτέρω μνημονευθέντες δύο Γερμανοὶ λόγιοι μετὰ ἡρμωτέραν καὶ δὴ καὶ διονυχιστικωτέραν τοῦ κειμένου τούτου ἐξέτασιν περιορίζοντι εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι «ὁ νέος πάπυρος μαρτυρεῖ περὶ κειμένου ἐν χαρακτηριστικαῖς λεπτομερεῖαις διαφόρου πάντων τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν καὶ παλαιότερου, κειμένου ἀποδίδοντος ἀκριβέστερον τὸ παραδεδομένον ἑβραϊκόν, ἀλλ' ἅμα καὶ παρεφθαρμένου, κειμένου, τέλος, ὅπερ συμμετέσχεν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ κώδικος ἀντιπροσωπευμένης μορφῆς». (Προβ. καὶ P. Katz ἐν Theol. Literaturzeitung φύλλῳ τῆς 12)9)1936).

Καὶ ὁ μὲν ἀριθμὸς καὶ μάλιστα ἡ βραχύτης τῶν ἀποσπασμάτων τούτων δὲν ἐπιτρέπουσι τὴν συναγωγὴν θετικωτέρων καὶ ἀσφαλεστέρων συμπερασμάτων περὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἑλληνικῆς Πεντατεύχου καὶ τῶν Ὁ' καθόλου. Ἐξ ἄλλου ὁμοῦ τὸ πολῦτιμον καὶ πρᾶγματι ὑποβλητικόν τοῦτο «εὔρημα», ἐκτὸς τοῦ ἔστω καὶ ἀμυδροῦ φωτός ὅπερ ὄπτει ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἑλληνικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν βίβλου τῆς Π. Δ., πληροῖ συγκινήσεως τὴν καρδίαν τοῦ μελετητοῦ αὐτῆς, ἀναλογιζομένου ὅτι εὐρίσκειται πρὸ τοῦ παλαιοτάτου λειψάνου τῆς Βίβλου τῆς Ἰουδαϊκῆς Διασπορᾶς, λειψάνου παλαιότερου κατὰ δύο ὄλους αἰῶνας τοῦ Ἀπ. Παύλου καὶ ἐγγύτατα πρὸς τὰ πρωτόγραφα τῆς εἰρημένης μεταφράσεως Ἰσαταμένου καὶ γενιᾶ ἐν ταῦτῳ τὴν γλυκεῖαν ἐλπίδα, ὅτι τῇ θεῖᾳ εὐδοκίᾳ καὶ τῷ ζήλῳ καὶ τῇ ἀτρυτῶ φιλοπονίᾳ τῶν ἐχόντων τὰ ἀπαιτούμενα ἐφόδια ἐρευνητῶν δὲν θὰ βραδύνη ἢ ἀνεύρεσις καὶ ἄλλων ἀριωτέρων καὶ δαψιλεστέρων καὶ παλαιότερων ἔτι σχετικῶν εὐρημάτων, δι' ὧν θὰ ἐπιχυθῇ καὶ ἐπὶ τῆς γεραρᾶς ταύτης Βίβλου φῶς ἀνάλογον πρὸς ἐκεῖνο, ὅπερ ἐδέχθη διὰ τῶν τελευταίων παπυρίων εὐρημάτων ἡ Καινὴ Διαθήκη.

Π. Ι. ΜΠΡΑΤΣΙΩΤΗΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Λουκ. 10, 16—21.

Ἀποστέλλων ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς τοὺς ἑβδομήκοντα Ἀποστόλους ἐπὶ τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ὡς καλὸς Διδάσκαλος τὰς βαρυσήμαντους ἐκείνας ὁδηγίας, τὰς ὁποίας λεπτομερῶς διέ-

σωσεν ὁ ἱερός Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς. Ἐν κατακλείδι τῶν ἀποστολικῶν Ὁδηγιῶν εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὁ Κύριος: «Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με». Διὰ τῶν λόγων αὐτοῦ τούτων ἐξηγεῖ ὁ Σωτῆρ, ὅτι οἱ ἀπεσταλμένοι αὐτοῦ, ὡς ἐκπρόσωποι αὐτοῦ, διερμηνεύοντες τὴν θεῖαν αὐτοῦ διδασκαλίαν καὶ τὸ θεῖον αὐτοῦ θέλημα, περιβάλλοντα ὑπ' αὐτοῦ διὰ κύρους καὶ αὐθεντίας αὐτὸ τοῦτο θείας. Ἐφ' ὅσον ἐνεργοῦσιν ἐξ ὀνόματος καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῷ προσώπῳ αὐτῶν εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Καὶ κατ' ἀκολουθίαν, ἡ ὑπακοὴ ἢ παρακοή, ἢ ὑποδοχὴ ἢ ἀπόρριψις αὐτῶν καὶ τοῦ λόγου των, στρέφεται κατ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ καὶ ἐντολέως αὐτῶν, καὶ ἐπομένως κατ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἀπερίφρατος αὕτη δήλωσις τοῦ Σωτῆρος ἐνέχει σοβαρωτάτην πρακτικὴν σημασίαν τόσον δι' αὐτοὺς τούτους τοὺς ἐργάτας τοῦ Εὐαγγελίου, ὅσον καὶ διὰ τὸν λαόν. Ἐὰν ὁ κηρύττων τὸν θεῖον λόγον ἔχη βαθυτάτην καὶ διανγῆ τὴν συναίσθησιν, ὅτι ὁμιλεῖ ἐξ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ, καὶ οἶνει καθ' ὃν χρόνον ὁμιλεῖ καὶ ἐν γένει «ποιεῖ ἔργον Εὐαγγελιστοῦ» εἶναι κατὰ τινα μυστηριώδη τρόπον αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, εἶναι φανερόν ὅτι πρέπει νὰ ὁμιλῇ ὡς ὁμιλεῖ ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, ἐμπνεόμενος μόνον καὶ μόνον ἀπὸ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ καὶ ἀποβλέπων μόνον καὶ μόνον εἰς τὴν σωτηρίαν ἐκείνων, πρὸς οὓς ἀποτείνεται. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ εἰς τοὺς ἀκούοντας, οἱ ἀνωτέρω λόγοι τοῦ Ἰησοῦ ἔχουσι ταύτην τὴν πρακτικὴν ἀξίαν, ὅτι γεννῶσι τὴν προθυμίαν πρὸς ἀκρόασιν τοῦ λόγου καὶ διευκολύνουσι τὴν ἀκρόασιν ταύτην καὶ ἀποδοχὴν τοῦ λόγου, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι λόγος ἀτομικὸς αὐτῶν τῶν κηρυττόντων, ἀλλὰ λόγος τοῦ Χριστοῦ, αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅστις ὁμιλεῖ διὰ τῶν κηρύκων τοῦ λόγου ὡς δι' ὄργάνων αὐτοῦ.

Ἡ ἐπάνοδος τῶν ἐβδομήκοντα Ἀποστόλων ἐκ τῆς ἀποστολικῆς αὐτῶν ἀνὰ τὴν Παλαιστίνην περιουδείας καὶ ἡ ἔκθεσις τῶν πεπραγμένων αὐτῶν πρὸς τὸν Σωτῆρα ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν εὐκαιρίαν νὰ διατυπώσῃ καὶ ἄλλην ἀλήθειαν κεφαλαιώδους σημασίας καὶ δι' αὐτοὺς μὲν τούτους τοὺς κηρῦσσοντας τὸ Εὐαγγέλιον, ἀλλὰ καὶ δι' ὄλους τοὺς χριστιανούς. Ὁ Κύριος ἀποκαλύπτει ὅτι ἐν τῷ οὐρανῷ κρατεῖται σημεῖωσις τῶν ὀνομάτων τῶν πιστῶν φίλων τοῦ Σωτῆρος, οἵτινες, τρόπον τινά, πολιτογραφοῦνται ὡς πολῖται τῆς οὐρανοῦ βασιλείας. Οἱ ἐβδομήκοντα Ἀπόστολοι, διηγούμενοι πρὸς τὸν Σωτῆρα ὅτι «καὶ τὰ δαιμόνια ὑπετάσσοντο εἰς αὐτοὺς ἐπὶ τῷ ὀνόματί του»,

ἐδείκνυον ἐπὶ τούτῳ μεγάλην χαράν. Ὁ Κύριος ὁμως προλαμβάνει νὰ σαφηνίσῃ εἰς αὐτούς, ὅτι ὑπάρχει πολὺ ὑψηλότερον ἐλαττήριον χαρᾶς, ὑπάρχει ὑπόθεσις χαρᾶς πολὺ μεγαλυτέρας ἀξίας παρὰ τὸ γεγονός ὅτι δύνανται νὰ ἐκβάλλωσι δαιμόνια. Καὶ ἡ ὑπόθεσις αὕτη εἶναι ἀκριβῶς αὐτὸ τοῦτο, τὸ ὅτι τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἶναι ἐγγεγραμμένα ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Σοβαρὰ εἰδοποίησις τοῦ Διδασκάλου: *εἶναι δυνατόν νὰ πράττῃ τις τέρατα καὶ σημεῖα, ἔστω καὶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Σωτῆρος, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐξασφαλίζει καθ' ἑαυτὸ τὴν τελικὴν σωτηρίαν.*

Κ.

Λουκ. 8, 26—39.

Εἶχεν ἤδη θεραπευθῆ παρὰ τοῦ θεοῦ θαυματουργοῦ ὁ ἄνθρωπος τῆς χώρας τῶν Γαδαρηνῶν, «ὅς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καὶ ἰμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν». Οἱ Γαδαρηνοὶ «ἐξῆλθον ἰδεῖν τὸ γεγονός. Καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὗρον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, *ἰματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ.* Οἷα ἐξαίρετος εἰκὼν! Εἰκὼν κεχαραγμένη ἐκ τῆς πραγματικότητος καὶ κεκλημένη νὰ συμβολίσῃ τὴν μεγίστην διαφορὰν καὶ τὴν εἰς τὸ ἔπακρον ἀντίθεσιν τῆς καταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ εὐρισκομένου ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν δαιμόνων καὶ τοῦ εὐρισκομένου ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἐπιρροὴν αὐτοῦ. Γεγονός: ὁ ἄνθρωπος ὑπόκειται εἰς τὰς ποικίλας καὶ καθ' ὅλους τοὺς βαθμοὺς καὶ καθ' ὅλα τὰ εἶδη *δαιμονικὰς ἐνοχλήσεις*, ἐφ' ὅσον θέτει ἐναντὸν μακρὰν τῆς ἐπιρροῆς τοῦ Θεοῦ, μακρὰν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ὅτε εὐρίσκει ὁ δαίμων ἐλεύθερον τὸ πεδίον τῆς ὀλεθρίας αὐτοῦ δράσεως. Ὁ δαιμονόληπτος κατὰ κανόνα πληρῶνει ἁμαρτίας, εἴτε ἰδικὰς του, εἴτε τῶν προγόνων του, εἴτε καὶ ἁμαρτωλοῦ περιβάλλοντος, φιλικῶς πρὸς τὰ δαιμόνια διακειμένου, εἴτε, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, καὶ κατὰ θεῖαν τινὰ παραχώρησιν. Ἐὰν ἡ χάρις τοῦ Χριστοῦ ἐκβάλλῃ τὰ δαιμόνια, εἶναι προφανές ὅτι αὕτη ἡ χάρις τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ μόνη ἱκανὴ νὰ προφυλάττῃ καὶ ἀπὸ τὰς εἰσβολὰς τῶν δαιμονίων καὶ νὰ καθιστᾷ ἐπομένως τὸν ἄνθρωπον ἀπρόσβλητον ἀπὸ τὰς δαιμονικὰς ἐπιρροίας. Ἐπανειλημμένως ὁ Σωτὴρ ἔκαμε τὴν ἐπαλήθευσιν τοῦ ἠθικοῦ καὶ ψυχολογικοῦ τούτου γεγονότος. Μένει λοιπὸν διὰ πάντα ἄνθρωπον ὡς μέσον ἀμύνης, ἀλλὰ καὶ νίκης κατὰ τῶν δαιμονίων ἢ προσήλωσις πρὸς τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου.

Ἡ δαιμονικὴ ἐπίδρασις δὲν γίνεται πάντοτε ἐμφα-

νῆς μόνον διὰ τῶν ἀνωμαλιῶν τῶν ψυχικῶν λειτουργιῶν τοῦ πάσχοντος. Τίς δύναται νὰ ἐξαριθμῆσῃ τὰ μέσα καὶ τὰς περιστάσεις καὶ τὰς μορφάς, τὰς ὁποίας μετέρχονται οἱ δαίμονες, ἵνα καταστήσωσι θυμὰ των τὸν ταλαίπωρον ἄνθρωπον; Ὁ δαίμων εἶναι ἀριστοτέχνης ὑπνωτιστής. Δύναται νὰ κοιμήσῃ τοὺς πάντας, ποτίζων αὐτοὺς ἐντέχνως διὰ τῆς μορφίνης τῆς ἁμαρτίας. Ποίους λόγους γλυκεῖς, ποῖα ὄνειρα γοητευτικὰ δὲν μετεχειρίσθη διὰ νὰ ἐξαπατήσῃ τὴν ἄπλαστον Εὐάν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου; Τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς δαιμονικῆς δράσεως, δράσεως ὑπὸ τὸ προσωπεῖον τῆς ἀρετῆς, τοῦ ἐνδιαφέροντος, τοῦ συμφέροντος, τῆς ὑποβολῆς φόβων καὶ ἐνδεχομένων κινδύνων, εἶναι τὸ ὑπουλότερον, τὸ ἐπικινδυνωδέστερον, ἀλλ' ὡς μὴ ὄφειλε, καὶ τὸ κοινότερον. Ἰδετε τοὺς Γαδαρηνοὺς: εὗρον τὸν τέως δαιμονόληπτον «ἰματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ». Τί αἰσθάνονται; *Φόβον.* Φόβον ὁμως ὄχι σωφρονίζοντα καὶ κινῶντα πρὸς σωτηρίαν, ἀλλὰ φόβον μὴ τυχὸν συνεπιφέρει εἰς αὐτοὺς ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου ζημίας καὶ καταστροφάς! Καὶ δὲν διστάζουν νὰ τὸν ἀπομακρύνουν μίαν ὥραν πρωύτερα ἀπὸ τὴν χώραν των! Ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν· ἀλλ' ἡ τοιαύτη στάσις τῶν Γαδαρηνῶν δὲν ἦτο ἐνέργεια δαιμονικῆ; Ἀναμφιβόλως, καὶ ἀριστοτεχνικῆ.

Κ.

ΔΩΡΕΑ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟΝ

Πέτρος Λαμπαδάριος ὁ Πελοποννήσιος
Πέτρος Βυζάντιος—Γρηγόριος Λαμπαδάριος

Ὁ ἱερεὺς καὶ δημοδιδάσκαλος τῆς κοινότητος Κερασιᾶς Νεβρουπόλεως Κωνσταντῖνος Ζαρκάδας ἐδώρησε πρό τινος εἰς τὸ θεολογικὸν σπουδαστήριον τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μουσικὸν χειρόγραφον, ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων 134 (0, 21×0, 14) ὑπ' ἐμοῦ ἀριθμηθέντων.

Ἐν φύλλῳ 2^α ἀναγινώσκωμεν «Τὸ εἰρομολόγιον τῶν Καταβασίων μελοποιηθὲν μὲν παρὰ Πέτρον Λαμπαδάριον τοῦ Πελοποννησίου κατὰ τὴν ἐθιζομένην τάξιν ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, ἐπεξηγηθὲν δὲ καὶ εἰς τὸ εὐληπτότερον μετενεχθὲν κατὰ τὸν νέον τῆς μουσικῆς τρόπον παρὰ τῶν μουσικοδιδασκάλων Γρηγορίου τοῦ Λαμπαδαρίου καὶ Χουρμουζίου, ἐν ᾧ ἐμπεριέχονται αἱ καταβασίαι τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν, οἱ κανόνες τῶν ὁρθῶν τῆς μεγάλης ἑβδομάδος, τὰ σύντομα εὐλογητάρια, τὰ προσόμοια στιχηρὰ καὶ τὰ προσόμοια καθίσματα τῶν δικτῶν

ἦχον, τὰ ἀντίφωνα τοῦ πρωτοψάλτου Ἰωάννου εἰς ἦχον πλάγιον πρῶτον καὶ τὰ προσόμοια τῶν ἑξαποστειλαρίων. Προσετέθησαν δὲ ἐν τῷ ἀνήκοντι μέρει τῆς βίβλου καὶ τινὰ ἀναγκαῖα ἐλλείποντα, ἅτιν' ἐμελουρήθησαν παρὰ Πέτρου τοῦ Βυζαντίου καὶ Γρηγορίου τοῦ Λαμπαδαρίου.

Ἐν Κωνσταντίνου

πόλει

Ἐν μηνί¹

Ἐν δωρητῆς ἐν φύλλῳ 1β ἔχει γράψει τὰ ἀκόλουθα
«χειρόγραφον μουσικὸν

Δωρηθὲν εἰς τὸ σπουδαστήριον τῆς θεολογικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν παρὰ τοῦ Κωνσταντίνου Ζιρκάδα, ἱερέως καὶ δημοδιδασκάλου τῆς κοινότητος Κερασιᾶς Νεβρουπόλεως εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ καὶ τῶν γονέων του Βασιλείου καὶ Αἰκατερίνης.

Ἐν Κερασιᾷ Νεβρουπόλεως Καρδίτσης

τῇ 7 Μαΐου 1936

Ἐν δωρητῆς

Κωνστ. Ζιρκάδας ἱερέως».

Ἡ θεολογικὴ σχολή, λαβούσα γνῶσιν τῆς δωρεᾶς ταύτης, ηὐχαρίστησε ἐγγράφως διὰ τοῦ κοσμητοροῦ αὐτῆς τὸν δωρητὴν.

Κ. ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ

1. Λέξεις τινὲς ἔχουσι τελείως ἐξαφανισθῆ ὑπὸ τῆς νοτίδος ὥστε δὲν ἀναγινώσκονται

ΣΧΕΣΕΙΣ

ΑΓΓΛΙΚΑΝΩΝ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ*

Σκοπὸς τῆς παρούσης πραγματείας εἶναι ἡ ἀνασκόπησις τῶν σχέσεων Ἀγγλικανῶν καὶ Ὁρθόδοξων, ἰδιαιτέρως δὲ τῶν συζητήσεων, αἵτινες κατὰ

* Τὸ πρῶτον μέρος τῆς μελέτης ταύτης ἐγράφη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐξῆς βοηθημάτων. α) Ἰω. Μεσολοῦρα: Συμβολικὴ τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας. β) Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν: Ἀπόπειρα ἐνώσεως τῶν Ἀγγλῶν Ἀνωμότων—καὶ τὸ ζήτημα τοῦ κύρους τῶν Ἀγγλικῶν χειροτονιῶν. γ) Καινὴ Διδαχὴ, τόμος δεύτερος, 1920 δ) Ἐκθέσις τῆς Α. Σ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σύρου καὶ Τήνου περὶ τῆς εἰς Ἀγγλίαν μεταβάσεως αὐτοῦ. ε) Dr Bell: Βραχὺ σχεδιάσμα περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας, ζ) W. H. Frere: English church ways. ζ) Dr Bell: Documents on unity. η) Rev. E. L. Gutts: Dictionary of the Church of England. θ) Rev. C. B. Mors: The Orthodox revival ι) Rev. A. H. Hore: Eighteen centuries of the Orthodox Greek Church.—Προκειμένου δὲ περὶ τοῦ δευτέρου μέρους, ὡς σημειοῦται καὶ ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ, ἐκρησιμοποιήθησαν αἱ ἐκθέσεις τῶν Ἐπιτροπῶν Ἀγγλικανῶν καὶ Ὁρθόδοξων, αἱ περιλαμβάνουσαι τὰ πορίσματα τῶν κατὰ διαφόρους καιροὺς συναντήσεων καὶ συζητήσεων αὐτῶν.

καιροὺς διεξήχθησαν μεταξύ αὐτῶν, πρὸς ἀμοιβαίαν συνεννόησιν, προσέγγισιν καὶ ἔνωσιν ἐν ἀπωτέρω μέλλοντι τῶν Ἐκκλησιῶν αὐτῶν. Ἀπὸ τοῦ 1875 καθ' ὃ συνήλθεν, ὡς γνωστόν, τὸ συνέδριον τῆς Βόννης, μέχρι τοῦ Ἰουνίου τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὅτε ἐγένετο ἐν Βουκουρεστίῳ συνάντησις καὶ συζήτησις ἐνωτικῆ μεταξὺ Ἀγγλικανῶν καὶ Ρουμάνων Ὁρθόδοξων, ἐπανειλημμένως συνηντήθησαν ἀντιπρόσωποι Ὁρθόδοξοι μετ' Ἀγγλικανῶν καὶ συνεζήτησαν σημεῖα ἱκανὰ φύσεως δογματικῆς. Ἐπὶ τῶν περισσοτέρων δὲ ἐκ τούτων, κατόπιν ἐρεῖνης διονυχιστικῆς καὶ συζητήσεως ἐν πνεύματι ἀδελφικῆς ἀγάπης γενόμενης, διεπιστώθη συμφωνία. Γνώμων καὶ κανῶν ὄλων τῶν μέχρι τοῦδε συζητήσεων τίθεται καὶ ἀναγνωρίζεται ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἡ πίστις τῆς μιᾶς καὶ ἀδιαίρετου Ἐκκλησίας. Οἱ Ὁρθόδοξοι χάρις εἰς τὸν ὑγιαῖ καὶ σωστικὸν συντηρητικισμόν τῶν ἐν «τῇ ἀπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει» οὐδέποτε ἀπεμακρύνθησαν τοῦ πνεύματος τῆς μιᾶς καὶ ἀδιαίρετου Ἐκκλησίας τῶν ἐπὶ οἰκουμενικῶν συνόδων τῶν ὀκτῶ πρώτων αἰώνων. Ἀφ' ἑτέρου οἱ Ἀγγλικανοὶ κινούμενοι ἐξ εἰλικρινῶν ἐλατηρίων καὶ μετὰ σεβασμοῦ καὶ εὐλαβείας ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἀνόθευτον πίστιν τῆς πρώτης Ἐκκλησίας ἀσφαλῶς ἐπιθυμοῦν ὅπως ἡ Ἐκκλησία τῶν, ἀπαλλασσομένη τῶν κηρῶν, ἃς προκάλεσαν ἐν αὐτῇ αἱ ἀτυχεῖς ἀκρότητες τῆς Μεταρρυθμίσεως, ἐναρμονίσῃ τὴν πίστιν τῆς καὶ τὴν λατρείαν συνφῶν τῷ χρυσῷ κανόνι, ὃν παρέχει ἡ ἀδιαίρετος ἀρχαία Ἐκκλησία. Ἡ εἰλικρίνεια καὶ ἡ βαθεῖα χριστιανικὴ ἀγάπη, ὁ πόθος τῆς ἐνώσεως καὶ τῆς ἀποσκορακίσεως τῶν θλιβερῶν συνεπειῶν, ἃς συνεπάγεται ἡ ἀντιχριστιανικὴ διαίρεσις, ταῦτα κυρίως συνετέλεσαν ἵνα, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω, διαπιστωθῇ πλήρης συμφωνία ἐπὶ τῶν περισσοτέρων δογματικῶν σημείων, ἅτινα συνεζητήθησαν μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Δεδομένου δ' ὅτι ἡ ἀμοιβαία ἀγάπη καὶ ἐκτίμησις καὶ ἀδελφικὴ συμπάθεια εἶναι τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῶν σχέσεων, εἰς ἃς εὐρίσκονται ἄφ' ἱκανοῦ αἱ δύο Ἐκκλησίαι, ἐπιτρέπεται νὰ ἐλπίζῃ τις, ὅτι ἴσως θὰ ἔλθῃ ἐν τῷ μέλλοντι στιγμή καθ' ἣν, ἐξασφαλισμένης πλήρους συμφωνίας, θὰ φθάσωμεν εἰς τὸ σημεῖον, ὅπερ θεωρεῖται ἡ κορωνὴ καὶ τὸ ἐπισφράγισμα καὶ τὸ τέγμα τῆς τελείας συμφωνίας ἐπὶ τῶν ζητημάτων πίστεως, τῆς συμμετοχῆς ὅλων εἰς τὴν αὐτὴν Τράπεζαν τοῦ Κυρίου, τῆς ἀπὸ κοινοῦ μεθέξεως τοῦ Κυριακοῦ Σώματος καὶ Αἵματος.

ΜΕΡΟΣ Α΄

Τρία, καθ' ἡμᾶς, εἶναι τὰ στάδια διὰ τῶν ὁποίων θὰ διέλθωσιν αἱ δύο Ἐκκλησίαι προκειμένου νὰ φθάσωσιν εἰς τὸν ἀντικειμενικὸν αὐτῶν σκοπὸν, τὴν ἔνωσιν. Τὸ πρῶτον εἶναι τὸ τῆς ἀλληλοαναγνωρίσεως· τὸ δεύτερον εἶναι τὸ τῆς ἐν εἰλικρινεῖᾳ ἐξετάσεως τῆς θέσεως καὶ καταστάσεως, εἰς ἣν εὔρονται αἱ δύο κατόπιν ἀποχωρισμοῦ μακροαίωνος συναντώμεναι ἀδελφαί· καὶ τὸ τρίτον εἶναι τὸ τῆς ἀμοιβαίας ἀποφάσεως ὅπως αἱ κοινὰ δογματικὰ πεποιθήσεις, αἵτινες ἦντων ἐν τῇ ἀρχαιότητι αὐτάς, καὶ αὐθις ἀναγνωρισθῶσιν ὡς ὑποχρεωτικαὶ δι' ἀμφοτέρας. Χάρῃ θεῖα διελθόντες τὸ πρῶτον στάδιον τῶν σχέσεων ἡμῶν εὐρισκόμεθα ἤδη εἰς τὸ δεύτερον, ἐκ τῆς ἐξελίξεως τοῦ ὁποίου ἐξαριτάται ἡ εἴσοδος ἡμῶν εἰς τὸ τρίτον καὶ τελειωτικὸν τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν.

Ἐξαρκτήρισα τὸ πρῶτον στάδιον ὡς τὸ τῆς ἀλληλοαναγνωρίσεως ἡμῶν. Μετὰ τὸν ἐπίσημον ἀποχωρισμὸν τῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως κατὰ τὸν 11ον αἰῶνα, ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία, μέρος ἀποτελοῦσα τῆς Ρωμαϊκῆς, ὄχι μόνον εἰς οὐδεμίαν ἐπαφὴν ἤρχετο μετὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς, ἀλλὰ καὶ ἐπληροφορεῖτο τὰ κατ' αὐτὴν διὰ τῶν ὠτων καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς Ρώμης. Ἦτο ὅθεν φυσικὸν ὅπως αἱ παρεξηγήσεις, τῶν ὁποίων θῦμα ἐγένετο ἡ Ἀνατολικὴ Ὁρθόδοξος ἐκ μέρους τῆς Ρωμαϊκῆς, αἱ ἐκπηγάζουσαι ἐκ τοῦ τύπου καὶ τῆς ἀλαζονείας μεθ' ὧν ἀπέβλεπε καὶ ἐφέρετο ἡ δευτέρα πρὸς τὴν πρώτην, εὔρωσιν ἀπήχθην καὶ οἷς εὐήκοον καὶ μεταξὺ τῶν Ἀγγλων κληρικῶν καὶ θεολόγων. Μὲ τὴν ἀπόδοσιν ὁμως τῶν αἰώνων ἦλθεν ἐποχὴ, καθ' ἣν ἐπέισθησαν καὶ οἱ Ἀγγλικοὶ πόσον δίκαιον εἶχον οἱ Ἀνατολικοὶ νὰ διαμαρτύρωνται κατὰ τῶν ὑπερβασίων τῆς Ρώμης καὶ νὰ ἀποκόψωσι τέλος αὐτὴν ἀπὸ τοῦ Ὁρθοδόξου χριστιανικοῦ σώματος. Ἡ Ρώμη κυριευθεῖσα ἀπαξ ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ κόσμου τούτου, τοῦ μετὰ τήσεως δυνάμεως καταδικασθέντος ὑπὸ τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, καὶ προκόψασα ἐπὶ τὸ χεῖρον, ἐβάδισεν ἀπὸ ὑπερβασίας εἰς ὑπερβασίαν καὶ ἀπὸ καταχρήσεως εἰς κατάχρησιν· καὶ ἔφθασεν ἡ ἐσωτερικὴ κατάστασις τῆς Ἐκκλησίας ταύτης εἰς τοιοῦτο ἀξιοθρήνητον κατάντημα, ὥστε, ὅπως ἔγραφεν ἡ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Πάπα Παύλου Γ' συσταθεῖσα ἐπιτροπὴ ἐξ ἐπισκόπων καὶ καρδινάλιων τῷ 1537, «ἡ διαφθορὰ τῆς Ἐκκλησίας εἶχε βαθεῖας τὰς ρίζας καὶ τὸ καθῆκον αὐτῆς ἦτο ὅπως προηγηθῆ τῆς ὁδοῦ ἐν τῇ διορθώσει τῶν μεγάλων κακῶν τῆς δεισιδαιμονίας, χαλαρότητος, φιλαργυρίας καὶ ἀνη-

θικότητος». Ἡ ἐγκυμονομένη θύελλα ἐξεοράγη, ὡς γνωστὸν, τῇ 1ῃ Νοεμβρίου τοῦ 1507. Ἡ Μεταρρυθμίσις, ἐν τῇ ἀκαθέκτω ὁρμῇ καὶ τῇ μανίᾳ τῆς, ἐστηλίτευσεν μὲν, δημοσίᾳ ἀποκαλύψασα, τὰς καταχρήσεις καὶ τὰς πλάνας τῆς Ρώμης, καὶ πανηγυρικῶς διέκοψε πᾶσαν σχέσιν μετ' αὐτῆς, ἀνέτρεψεν ὁμως ταυτοχρόνως καὶ κατὰ μέρος ἔθεσε θεμελιώδεις καὶ βασικοὺς θεσμοὺς τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς τὴν δίνην τῆς Μεταρρυθμίσεως περιελήφθη καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας. Δέον ὁμως νὰ τονισθῆ ὅτι οὔτε ἡ σκληρότης καὶ τὸ τυραννικὸν Ἐρρίκου Η', οὔτε οἱ ὄρατοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς Ἀννης Βολεΐνης, ὡς ἀφελῶς ἰσχυρίζονται οἱ συγγραφεῖς οἱ ὑπὸ τῆς Ρώμης ἐμπνεόμενοι, προκάλεσαν τὴν Μεταρρυθμίσιν καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ. Τὰ δύο ταῦτα γεγονότα, καθ' ὁλοκληρίαν συμπτωματικὰ, ἐχρησίμευσαν μόνον ὡς ἡ ἀφορμὴ, ὡς τὸ ἔναυσμα τὸ προκαλέσαν τὴν ἀνάφλεξιν τῆς θρυαλίδος καὶ τὴν ἐκρηξιν τῆς ἐπὶ δεκαετηρίδας ὁλοκληροῦς συσσωρευομένης καὶ ὀγκουμένης ἐθνικῆς δυσανεκτικῆς καὶ ἀγανακτήσεως κατὰ τῆς τυραννικότητος καὶ τῶν καταχρήσεων τῆς Ρώμης. Ὡς παρατηρεῖ λίαν εὐστόχως σύγχρονος Ἀγγλος συγγραφεὺς : «ὄπισθεν τῶν ἡκιστα τιμητικῶν ἀμέσων ἀφορμῶν ὑπῆρξε πραγματικὴ θρησκευτικὴ πεποιθήσις. Ἡ Μεταρρυθμίσις ἦτο ἀναπόφευκτον νὰ ἔλθῃ, μολοντί ὁ κύριος παράγων κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον αὐτῆς ἦτο τύραννος. Κατὰ βάθος ὀφείλετο εἰς τὸν ὕλισμὸν καὶ τὰς ἀμαρτίας τῆς Ρώμης... Κατὰ βάσιν ἡ Μεταρρυθμίσις ἀπετέλει ἀνάγκην, πρὸς τὴν ὁποίαν οἱ Μεταρρυθμισταὶ ἐξαναγκασθέντες ἤχθησαν διὰ λόγους ἠθικοὺς καὶ θρησκευτικούς». Τὸ ἔτος 1570, βασιλευούσης τῆς Ἐλισάβετ, εὔρε τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀγγλίας τελείως καὶ ἐπισήμως ἀποκεχωρισμένην ἀπὸ τῆς Ρωμαϊκῆς. Παρ' ὅλας ὁμως τὰς ἀκρότητας, τὰς ἀναποφεύκτους καὶ ἀναποτρέπτους ἄλλως τε εἰς τοιοῦτου εἴδους ἐξεγέρσεις ἐπαναστατικὰς, αἵτινες καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀγγλίας ἐσημειώθησαν ἐγκολάψασα ἐπ' αὐτῆς τὴν σφραγίδα τῆς Μεταρρυθμίσεως καὶ τῶν παρεκτροπῶν αὐτῆς, αὕτη παρέμεινε πολὺ περισσότερον πιστὴ εἰς τὸν Καθολικὸν της χαρακτῆρα. Ἀπόδειξις δὲ τούτου εἶναι ἡ διατήρησις τοῦ ἐπισκοπικοῦ βαθμοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου περισώζεται ἡ ἀποστολικὴ διαδοχὴ, ὁ ἀπαραίτητος οὗτος καὶ οὐσιώδης ὅρος ὑπάρξεως καὶ ζωῆς Ἐκκλησίας εἰς Αὐτὸν τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους ἀναγούσης τὴν ἀρχὴν τῆς.

Ἀποκίτησασα ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ αὐτοτελείαν της, ἀναμφιβόλως ἐδικαίωσε τὴν στάσιν, ἣν ἐτήρησεν ἀπέναντι τῆς Ρώμης ἡ Ἀ-

δύναται νὰ ἔξη ὡς ἀποτέλεσμα τὴν θεραπείαν τῶν σχισμάτων, ἅτινα ἐπέφερον τὰς θλιβερωτέρας συμφορὰς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ.

Τὰ καθήκοντα τοῦ Ἀγγλικανοῦ ἐπισκόπου θὰ περιορίζοντο μεταξὺ τῶν Ἀγγλῶν καὶ Γερμανῶν διαμαρτυρομένων καὶ τῶν Ἰουδαίων προσηλύτων, οἵτινες πιθανῶς νὰ προσήρχοντο εἰς τὸν Ἀγγλικανισμόν. Ὁ ἐπίσκοπος ἦτο ἐντεταλμένος «ὅπως δημιουργήσῃ καὶ διατηρήσῃ, ὅσον ἐξηγοῦται ἐξ αὐτοῦ, σχέσεις χριστιανικῆς ἀγάπης μετὰ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν τῶν ἀντιπροσωπευομένων ἐν Ἱερουσολύμοις, ἰδιαιτέρως δὲ μετὰ τῆς Ὁρθοδ. Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, φροντίζων ὅπως ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας μὴ διαταράσσῃ ἢ διαιρηθῇ ἢ ἐπεμβαίῃ εἰς τὰς ἐσωτερικὰς ὑποθέσεις αὐτῶν, ἀλλ' εἶναι ἐτοίμη, ἐν πνεύματι χριστιανικῆς ἀγάπης, νὰ προσφέρῃ εἰς αὐτὰς ὑπηρεσίας φιλίας ἃς θὰ ἦσαν ἐκεῖναι διατεθειμέναι νὰ δεχθῶσι». Εἰς τὴν μείζονα προσέγγισιν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν συνετέλεσε τὰ μάλιστα ἡ κατὰ τὸ 1863 ἰδρυθεῖσα Ἐταιρεία τῆς Ἀγγλικανικῆς καὶ Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Εἰς τὴν πρώτην γενικὴν συνέλευσιν αὐτῆς παρίστατο καὶ ὁ Ἕλλην ἀρχιμ. Κωνστ. Στρατούλης, ἐφημέριος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ναοῦ τῆς Λιβερπούλης, ὅστις καὶ ἐ χρημάτισε τὸ πρῶτον ὀρθόδοξον μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς. Σκοπὸς τῆς Ἐταιρείας ἐτέθη α) ἡ παροχὴ πληροφοριῶν εἰς τοὺς Ἀγγλικανούς ὅσον ἀφορᾷ τὴν θέσιν καὶ κατάστασιν τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς· β) ἡ παροχὴ πληροφοριῶν εἰς τοὺς χριστιανούς τῆς Ἀνατολῆς περὶ τῆς διδασκαλίας καὶ τῶν ἀρχῶν τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας· γ) ἡ χρησιμοποίησις καταλλήλων ἐυκαιριῶν πρὸς καλλιέργειαν φιλικῶν σχέσεων μετὰ τῆς Ὁρθοδ. Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἄλλων ἀρχαίων Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς· δ) ἡ κατὰ τὸ δυνατόν βοήθεια τῶν ἐπισκόπων τῆς Ὁρθ. Ἐκκλησίας ἐν ταῖς προσπαθείαις αὐτῶν ὑπὲρ τῆς πνευματικῆς ἐξυψώσεως καὶ μορφώσεως τοῦ ποιμνίου αὐτῶν.—Ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1870 ἦλθεν εἰς Ἀγγλίαν ὁ Μητροπολίτης Σύρου καὶ Τήνου Ἀλέξανδρος Λυκοῦργος ἐπὶ ἐγκαινισμῶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ναοῦ τῆς Λιβερπούλης. Ἡ παρουσία τοῦ διαπρεποῦς Ἑλληνοῦ Ἱεράρχου ἐν Ἀγγλίᾳ ἐχρησίμευσεν ὡς ἀφορμὴ, ὅπως ἀπὸ τοῦ θρόνου μέχρι τῶν λαϊκῶν στρωμάτων ἐκδηλωθῇ ἡ εὐλογοῦντις ἀγάπη καὶ ὁ ἱεὸς ἐνθουσιασμός ὑπὲρ τῆς Ὁρθ. Ἐκκλησίας. Ἐν τῇ ἐκθέσει, ἣν ὁ ὑπέροχος ἐκεῖνος Ἱεράρχης ὑπέβαλεν εἰς τὴν Ἱ. Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του ἐξ Ἀγγλίας, ἔγραφε μεταξὺ ἄλλων: «Ὅτε ἀνηγγέλθη ὅτι ἀρχιεπίσκοπος Ὁρθόδοξος ἐπάτησε τὸ ἕδαφος τῆς Ἀγγλίας, ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέχρι τοῦ ἄλλου

ἄκρου τῆς χώρας ἐκεῖνης, ὡς δι' ἡλεκτροτισμοῦ συνεκινήθησαν ἅπαντες οἱ φιλορθόδοξοι Ἀγγλοὶ, καὶ ἔσπευσαν νὰ δώσωσιν ὅ,τι πλεῖστα δείγματα ἕκαστος τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς συμπαθείας αὐτῶν πρὸς τὴν ἁγίαν ἡμῶν Ἐκκλησίαν». Ὁ Λυκοῦργος ἐγίνε πανταχοῦ τῆς Ἀγγλίας, ἣς πολλὰς πόλεις ἐπεσκέφθη, τὸ ἀντικείμενον θεομῶν ἐκδηλώσεων εὐλογοῦντις ἀγάπης καὶ ἀνυποκρίτου εὐλαβείας. Παρέστη ἐπανειλημμένως, ὡς ὁ ἴδιος γράφει, εἰς ἱεράς ἀκολουθίας ἐν Ἀγγλικανικοῖς ναοῖς, προσηγόρευσε εἰς πολλὰς περιστάσεις κλῆρον καὶ λαόν, «πολλάκις μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας γονυπετοῦντες ἐζήτησαν τὴν εὐλογίαν του», λόγοι ἐπὶ παρουσίᾳ του ἐξεφωνοῦντο ἐν τοῖς Ναοῖς ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, τὰ δύο περιώνυμα πανεπιστήμια τῆς Ὁξφόρδης καὶ Κανταβρυγίας περιέβαλον αὐτὸν διὰ τοῦ τιμητικοῦ διδακτορικοῦ ἀξιώματος, ὁ δὲ «πολὺς τὴν σοφίαν, καὶ ζέων τὴν πίστιν, καὶ μέγας τὴν ἀρετὴν» πρωθυπουργὸς Γλάδστον ἐν ἐπιστολῇ πρὸς τὸν Λυκοῦργον ἔλεγε: «ἡ ἐπίσκεψις ὑμῶν ἐγένετο προαγωγὸς μεγάλου καλοῦ, δίδουσα ἡμῖν τὴν ἐυκαιρίαν πρὸς ἐκδήλωσιν καλοκαγάθων αἰσθημάτων, ἅτινα, πέπεισμαι πληρέστατα, ἀμοιβαίως ἀντηλλάγησαν καὶ ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτῶν πολλὰς παρεξηγήσεις προέλαβον καὶ ὤθησαν ἐπὶ τὰ πρόσω τὸ ἀντικείμενον μιᾶς ἀδελφικῆς προσεγγίσεως». Ὁ Λυκοῦργος κατὰ τὸ βραχὺ σχετικῶς διάστημα τῆς παραμονῆς του ἐν Ἀγγλίᾳ ἔσχε θεολογικὰς συνομιλίας μετὰ διαφόρων θεολόγων, καὶ δὴ μετὰ δύο «ἐκ τῶν σοφωτέρων καὶ ἐπισημοτέρων, τοῦ ἐμβριθοῦς καὶ ἀξιολόγου ἐπισκόπου του Ἐλυ καὶ τοῦ ἐν Ὁξφόρδῃ περιωνύμου καθηγητοῦ Πούτζεϋ», ἐνός, ὡς γνωστόν, ἐκ τῶν ἀρχηγῶν καὶ πρωτεργατῶν τῆς περιφήμου κινήσεως τῆς Ὁξφόρδης, ἣς ἄμεσον ἐπικολούθημα ὑπῆρξεν ἡ δημιουργία τῆς Ἀγγλοκαθολικῆς σχολῆς σκέψεως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀγγλίας. Ἐκ τῶν συνομιλιῶν δὲ τούτων ὁ Λυκοῦργος ἐξήγαγε τὸ συμπέρασμα, ὅτι «δὲν εἶναι δύσκολον νὰ φθάσωμεν εἰς ἐν εὐάρεστον ἀποτέλεσμα». Ὁ δευδερχὴς Ἑλλην Ἱεράρχης, καίπερ βραχὺ χρόνου διάστημα παρεμείνας μεταξὺ τῶν Ἀγγλῶν, κατενόησε μ' ὅλον τοῦτο τὸν ἀληθῆ χαρακτῆρα τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, τὸν ὁποῖον λίαν εὐστόχως καὶ ἐπιτυχῶς δίδει ἐν τῇ ῥηθείᾳ ἐκθέσει αὐτοῦ, ἐν οἷς μεταξὺ ἄλλων λέγει: «Ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία συναριθμεῖται μὲν κοινῶς μετὰ τῶν διαμαρτυρομένων χριστιανικῶν κοινότητων, διαφέρει ὅμως τούτων οὐσιωδῶς διὰ τὸν ἐξῆς μάλιστα λόγον· οἱ ἐπίλοιποι διαμαρτυρόμενοι ἀποκηρύξαντες τὴν τυραννικὴν τοῦ ῥωμαίου ποντίφηκος ἀρχὴν, ἐνόμισαν ὅτι ἠδύνατο νὰ καταργήσωσι συγχρό-

νωσ καὶ τὸ ἀνέκαθεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καθιδρυμένον ἱεραρχικὸν σύστημα καὶ νὰ κηρύξωσι τὴν καθόλου ἱερωσύνην κατὰ τό, «καὶ ἐποίησεν ἡμῶς βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ»· ἀλλ' εἰς τὸ μέγα τοῦτο λάθος εὐτυχῶς δὲν συμπαρωλίσθησε καὶ ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία. Αὕτη ἀποκηρύξασα τὸν Πάπαν, οὐ μόνον τὸ ἐπισκοπικὸν ἐτήρησε σύστημα, ἀλλὰ καὶ διαφόρους τῆς ἀρχαίας Καθολικῆς Ἐκκλησίας παραδόσεις καὶ συνηθείας. Τοιοῦτοτρόπως ἡ Ἐκκλησία αὕτη προσήρτησε τὸ ἀκάτιον αὐτῆς δι' ἐνὸς στερεοῦ σχοινοῦ ἐπὶ τῆς μεγάλης τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας νηός, ἐνῶ οἱ λοιποὶ διαμαρτυρούμενοι, ἀποκόψαντες τὸ σχοινίον τοῦτο, ἐπελαγώθησαν καὶ ἀπεπλανήθησαν. Ἐνῶ δὲ οἱ ἐπίλοιποι διαμαρτυρούμενοι, ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐλευθέρως ἐρευνῆς ὁρμώμενοι, συνκεντρώσαν ἐπὶ τέλους τὰ πάντα εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον, παρὰ τοῖς Ἀγγλικανοῖς ἀπεναντίας ἀνεπτύχθη θρησκευτικὸν αἰσθημα, οὔτινος τὸ βάθος καὶ τὴν θερμότητα αἰσθάνεται τις οὐ μόνον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ δημοσίῳ καὶ τῷ κοινωνικῷ καὶ οἰκογενειακῷ βίῳ». Πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Λυκούργου ἐν Ἀγγλίᾳ ὁ Πατριάρχης Κων)πόλεως Γρηγόριος ΣΤ', κατόπιν σχετικῆς αἰτήσεως τοῦ τότε ἀρχιεπ. Καντουαρίας Τέιτ, ἀπέλυσε τῷ 1869 ἐγκύκλιον, δι' ἧς ἐπετρέπετο ὅπως Ὁρθόδοξοι ἱερεῖς κηδεύωσιν Ἀγγλικανούς ἀποθνήσκοντας ἐν μέρεσιν, ἐν οἷς δὲν ὑπῆρχεν ἱερεὺς τῆς Ὁμολογίας των. «Ἄς γνωρίζῃ, ἔγραφεν ἀπαντῶν ὁ Πατριάρχης, ἡ ὑμετέρα περιπόθητος ἀγιότης, ὅτι καὶ ἂν ἀκόμη δὲν ὑπεβάλλετο ἡμῖν τοιαύτη παράκλησις καὶ προτροπὴ ὑπὸ τινων τῶν πανιερωτάτων ἐπισκόπων, ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας ἠθέλομεν παραχωρήσει πᾶσαν ἄδειαν πρὸς ταφήν Ἀγγλων ξένων ἐν τοῖς κοιμητηρίοις ἡμῶν, κατόπιν παρακλήσεως τῶν οἰκείων αὐτῶν, καλῶς εἰδότες ὅτι «τοῦ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς». Πολλῷ μᾶλλον τοῦτο θέλομεν ἐπιτρέψει εἰς τὸ μέλλον, ἐξ ἐκτιμήσεως πρὸς τὴν ὑμετέραν θεοφιλῆ ἀγιότητα καὶ ἐπὶ ἀποδόσει, ὡς ἔστιν ἄξιον, τοῦ φόρου τῆς ἀδελφικῆς ὑμῶν εὐγενείας».

Ὁ Μητροπολίτης Λυκούργος ἐπιστρέφον εἰς Ἑλλάδα διῆλθε διὰ Κων)πόλεως καὶ ἐξέθεσεν εἰς τὸν Πατριάρχην καὶ τὴν Σύνοδον τὰ τῆς θερμοῦς ὑποδοχῆς, ἧς ἔτυχεν ἐν Ἀγγλίᾳ, ὡς καὶ περὶ τῆς εὐλαβείας καὶ τοῦ βαθυτάτου σεβασμοῦ, μεθ' ὧν ἀποβλέπουσιν οἱ Ἀγγλικανοὶ πρὸς τὸν προκαθήμενον τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας. Τῇ 20ῇ Ἀπριλίου 1870 ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος ἔγραψε πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Καντουαρίας, ὅτι ὁ Μητροπολίτης διὰ μακρῶν περιέγραψεν αὐτῷ «τὰ ὅσα καλὰ ἐλέχθησαν περὶ αὐτοῦ ὑπὸ τε τῆς αὐτοῦ ἀγιότητος, ἢν βαθύτατα ἐκτιμῶμεν,

ἔλεγεν, ἐν Χριστῷ, καὶ ὑπὸ τῶν ἐξοχωτάτων καὶ διακεκριμένων λόρδων, Γλάδστονος καὶ Ρέδλικ Κάνιγκ. Πάντα ταῦτα εὐθύνουσι καὶ ἐξομαλύνουσι ἐκ προτέρων τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν πνευματικὴν ἔνωσιν τῶν ἀπανταχοῦ πιστῶν... οἷτινες εἶναι ὡς κλάδοι αὐξάνοντες ὁμοῦ ἐπὶ τοῦ οὐρανόθεν πεφυτευμένου δένδρου καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ποτιζόμενον, ὡς μέλη ἀδιάσπαστα τοῦ φιλοχρίστου σώματος τῆς Ἐκκλησίας». Κατὰ δὲ τὸν Ἰούνιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1870 ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔγραψεν ἐπίσης πρὸς τὸν ἀρχιεπ. Καντουαρίας Τέιτ, ὅτι εὐγνωμονοῦσα ἐπὶ ταῖς τιμαῖς ταῖς ἐπιδαφιλευθείσαις τῷ Λυκούργῳ ἐνετείλατο δι' ἐγκυκλίῳ τῷ κλήρῳ, ὅπως ἀδελφικὴν συμπάθειαν ἐπιδεικνύωσιν πρὸς τὰ μέλη τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐνταφιάζωσι καὶ προσεύχονται ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν Ἀγγλικανῶν, τῶν ἀποθνησκόντων ἐν τόποις ἐν οἷς δὲν ὑπάρχουσιν Ἀγγλοὶ ἱερεῖς. Ὁ Ἀρχιεπ. Καντουαρίας ἀπαντῶν κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἔλεγε σὺν ἄλλοις: «Κατὰ τοὺς 18 μῆνας, τοὺς ὁποίους διηνύσαμεν ἐν τῷ νῦν ἀξιωματιῳ ἡμῶν, ἐλάβομεν ἐπιστολὰς ἀδελφικῆς ἀγάπης παρὰ πολλῶν τὰ μάλιστα διακεκριμένων προσώπων τοῦ ὑμετέρου κλάδου τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας». Κατὰ δὲ τὸ 1886 ὁ θερμὸς φιλέλλην καὶ φίλος ἀκραιφνῆς τῆς Ὁρθ. Ἐκκλησίας Ἑλληνομαθῆς Γεώργιος Οὐίλλιαμς, ὅστις εἶχεν ὀρισθῆ καὶ ὡς συνοδοὺς τοῦ Λυκούργου κατὰ τὴν ἐν Ἀγγλίᾳ διαμονὴν του, λαβὼν συστατικὰς ἐπιστολὰς παρὰ τοῦ Ἀρχιεπ. Καντουαρίας, ἐπεσκέφθη τοὺς πατριάρχας Κων)πόλεως, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων, παρ' οἷς ἔτυχε δεξιώσεως θερμοῦς. Ἀπαντες οὗτοι οἱ ἀρχιεπὶ τῶν τοπικῶν αὐτοκεφάλων Ὁρθ. Ἐκκλησιῶν ἐξέφρασαν διακαῆ πόθον ὑπὲρ συχνοτέρας ἐπαφῆς μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀγγλικανῆς καὶ Ὁρθοδόξου.

Ὅτι δὲ ἡ αὕτη ἐγκαρδιότης ἐγαροκτήριζε τὰς σχέσεις τῆς Ἀγγλικανικῆς καὶ τῶν ἄλλων αὐτοκεφάλων Ὁρθοδ. Ἐκκλησιῶν, καταφαίνεται καὶ ἐξ ἄλλων καὶ δὴ καὶ ἐκ τῆς ἀλληλογραφίας, ἧτις ἀντηλλάγη μεταξὺ τοῦ Μητροπολίτου Κιέβου Πλάτωνος καὶ τοῦ ἀρχιεπ. Καντουαρίας κατὰ τὸ 1888. Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο γράφων ὁ δεύτερος πρὸς τὸν Κιέβου, ἵνα συγχαρῆ αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἐνάτῃ ἑκατονταετηρίδι τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, ἔλεγε: «Ἡ Ρωσικὴ καὶ ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία ἔχουσι κοινούς ἐχθρούς. Ὁφείλομεν νὰ περιφρουρήσωμεν τὴν ἀνεξαρτησίαν ἡμῶν ἐναντίον τῆς παλικῆς ἐπιθετικότητος, ἧτις ἀξιῶ ὅπως καθυποτάξῃ ἀπάσας τὰς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ὑπὸ τὴν Ρωμαϊκὴν καθέδραν. Ὁφείλομεν νὰ προστατεύσωμεν τὰ ποιμνία μας ἀπὸ τῆς διδασκαλίας νέων ξένων

ἰδεῶν, ἐναντίων τῇ ἀγία πίστει, ἣτις παρεδόθη ἡμῖν ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν ἀρχαίων πατέρων τῆς μιᾶς Καθολικῆς Ἐκκλησίας». Ὁ Μητροπολίτης Κιέβου ἀπαντῶν ἔλεγε: «συμφωνῶ πλήρως ὅτι ἡ Ρωσικὴ καὶ ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία ἔχουσι κοινὸν ἐχθρόν, περὶ οὗ ποιῆσατε λόγον ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπιστολῇ... καὶ ὅτι ὀφείλομεν ὁμοῦ μεθ' ὑμῶν ν' ἀγωνισθῶμεν κατ' αὐτοῦ... πρὸς τοῦτο ὅμως τυγχάνει ἀπαραίτητον ὅπως ἡ ἡμετέρα καὶ ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία εἰσελθῶσιν εἰς πληρεστέραν πνευματικὴν ἔνωσιν. Ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν εὐκρινῶς ἐπιθυμεῖ τοιαύτην ἔνωσιν». Τὸ 1896 ὁ Ἐπίσκοπος Λονδίνου μετέβη εἰς Πετρούπολιν, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν ἐνθρόνισιν τοῦ Τσάρου Νικολάου Ἀλεξάνδροβιτς, ἐγένετο δὲ καὶ κοιμιστὴς ἐπιστολῆς τοῦ Καντουαρίας πρὸς τὸν Μητροπολίτην Πετρούπολεως καὶ Λαδόγης Παλλάδιον μεστὴν ἐκδηλώσεων ἀγάπης. Τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην ἐπηκολούθησεν ἕτερα τοῦ ἀρχιεπ. Ὑόρκης, ἣτις, καίτοι ἀνεπίσημος, ἐγένετο ἀφορμὴ ὅπως εὐρύτατα συζητηθῇ ὑπὸ τοῦ Ρωσικοῦ τύπου τὸ ζήτημα τῆς ἐνώσεως. Τὸ δὲ 1897 ὁ Φιλανδίας Ἀντώνιος, ὁ μετὰ ταῦτα Μητροπολίτης Πετρούπολεως, συνοδευόμενος ὑπὸ Ρώσου στρατηγοῦ, ἐπεσκέφθη τὸ Λονδίνον, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὸν ἑορτασμὸν τοῦ Χρυσοῦ Ἰωβηλαίου τῆς βασιλείας Βικτωρίας. Ἐπὶ τῇ ἐπιστροφῇ αὐτοῦ τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἀκαδημίας Πετρούπολεως, σχολιάζον τὴν μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἐγκαρδιότητα ἐν ταῖς ἀμοιβαίαις σχέσεσιν αὐτῶν, ὑπεδείκνυεν, ὅτι «νέα ἐξ ὀλοκλήρου αὐγῆ ἀμοιβαίας κατανοήσεως καὶ σεβασμοῦ ἀνέτελλεν εἰς τὰς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν».

Ἀρχομένου τοῦ παρόντος αἰῶνος αἱ μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν σχέσεις κατέστησαν στενώτεραι. Ὁρθόδοξοι Μητροπολίται καὶ ὀλοκλήρως ἀντιπροσωπεῖται ἐπανειλημμένως ἐπεσκέφθησαν τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὰ νάπαλι. Οἱ κατὰ καιρὸς Ἐπίσκοποι Γιβραλτάρ, αἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἀρχιεπ. Καντουαρίας, ὑπὸ τοῦ ὁποῦ αἰμέσως καὶ ἐκλέγονται, κατὰ τὰς ἀνὰ τὴν Ἀνατολὴν περιουσίας αὐτῶν ἐπὶ ποιμαντορικῇ ἐπισκέψει τῶν Ἀγγλικῶν παροικιῶν εἰς φιλικὴν πάντοτε ἔρχονται ἐπαφὴν μετὰ τῶν ἀρχηγῶν καὶ τῶν ἱεραρχῶν τῆς Ὁρθ. Ἐκκλησίας καὶ καλλιεργοῦσιν ὡς ἀριστα τὸ πνεῦμα τῆς συνεννοήσεως καὶ προσεγγίσεως τῶν δύο Ἐκκλησιῶν Ὁρθοδόξου καὶ Ἀγγλικανικῆς. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ μεγάλου πολέμου Σέρβοι φοιτητὰ ἐσπούδασαν δαπάνη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας ἐν Ὁξφόρδῃ, ὁ δὲ Σέρβος ἐπίσκοπος Ζίτσης Νικόλαος Βελιμίροβιτς κατὰ τὸν χρόνον τοῦ

πολέμου εἶχε καταστῆ οἰκεία φυσιογνωμία μεταξὺ τῶν Ἀγγλων διὰ τῶν κηρυγμάτων του ἐν διαφόροις Ἀγγλικανικοῖς ναοῖς. Αὐστηχῶς ὁ ἐπίσκοπος οὗτος ἐν τῷ ὀρητικῷ του ζήλῳ ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, τὴν ὁποίαν ἐπόθησεν ὑπερβαλλόντως κατὰ τὰ ἀπαίσια ἐκεῖνα ἔτη τοῦ παγκοσμίου πολέμου, καθ' ἣ κατέρρευσεν ἡ δυστυχὴς πατρίς του καταληφθεῖσα πᾶσα ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, προυχώρησε τόσον εἰς τὰς ὑπὲρ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἐκδηλώσεις του, ὥστε δὲν ἐδίστασε νὰ κοινωνήσῃ ἐν Ἀγγλικανικοῖς ναοῖς, τὸ δὲ παράδειγμα αὐτοῦ ἠκολούθησαν καὶ οἱ ἐν Ὁξφόρδῃ ἐκπαιδευόμενοι νεαροὶ συμπατριῶταί του. Τὸ ἀτυχὲς τοῦτο διάβημα τοῦ Σέρβου ἐπισκόπου ἀνέφερον βραδύτερον ἐν τῷ ἐπισήμῳ αὐτῆς ἐκθέσει ἡ ἀντιπροσωπεῖα τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου παρὰ τῷ συνεδρίῳ τοῦ Λάμπει τοῦ 1920. Βραδύτερον, ὡς γνωστὸν, ὁ πατριάρχης Σερβίας Δημήτριος μετέδωκε τὰ Ἀχραντα Μυστήρια εἰς Ἀγγλους καὶ Ἀμερικανοὺς κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, ἐπευλογῶν οὕτω τὴν ἀντικανονικὴν ἐνέργειαν τοῦ ἐπισκόπου του, καίτοι οὐδεὶς ἀποχωρῶν λόγος συνέτρεχε πρὸς τοῦτο, ὁ δὲ Ἀγγλικανὸς ἱερεὺς, ὅστις ἀνεμένετο ἐν Σερβίᾳ, ἔφθασεν ἐκεῖ μετὰ τινὰς ἡμέρας.

Ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1920 συνέβη γεγονὸς ἐκκλησιαστικῆς σημασίας ὄλως ἔξαιρετικῆς. Πρὸ τινος οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων κρατῶν τῆς Εὐρώπης, Ἀσίας καὶ Ἀμερικῆς, αἰμασόντων ἐκ τῶν πανολεθριῶν, αἵτινες κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον ἐπληξάν νικητὰς καὶ ἡττημένους, συνελθόντες ἐν Γενεύῃ ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν καὶ χειραγωγίαν τοῦ ἐμπνευσμένου προέδρου τῶν Ἠνωμένων πολιτειῶν Ἀμερικῆς Γουόρδω Οὐίλσον, προσέβησαν, κατόπιν μακρῶν συσκέψεων, εἰς τὴν ἴδρυσιν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ἐπὶ τῆς ὁποίας τόσας ἐλπίδας ἐστήριζον. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, οὗτινος τὰς τύγας διεῖπε τότε, ὡς Τοποτηρητὴς αὐτοῦ, ὁ ἀειμνηστὸς Μητροπολίτης Προύσης Λωρόθεος, ἐθεώρησε κατάλληλον τὴν εὐκαιρίαν ὅπως καὶ αἱ διάφοροι κατὰ τόπους Ἐκκλησίαι μὴ καθυστερήσωσιν εἰς τὴν γενικὴν εἰρηνευτικὴν κίνησιν, ἀλλὰ συντελέσωσιν ὅσον δύνανται εἰς τὴν ἐπίτευξιν εἰρήνης παγκοσμίου καὶ καθολικῆς. Πρὸς τοῦτο ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος ἀπέλυσε τὴν περίφημον ἐκείνην ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἀπανταχοῦ γῆς Ἐκκλησιῶν, διὰ τῆς ὁποίας ὑπενημιχίζουσα τὴν καινὴν τῆς ἀγάπης ἐντολὴν προσεκάλει αὐτοὺς ὅπως διὰ τῆς καταπάσεως τῶν προσηλυτιστικῶν μεθόδων καὶ τῆς υἰοθετήσεως τοῦ πνεύματος τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ ἀνοχῆς ὑποβηθῆσιν καὶ οὗτοι τὸ ἔργον τῶν πολιτικῶν ἀν-

δρῶν ὑπὲρ εἰρηνεύσεως τοῦ σύμπαντος κόσμου. Συγκριμένως δὲ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐποιεῖτο ἔκκλησιν πρὸς τὰς ἑκασταχοῦ Ἐκκλησίας ὅπως ἀποδείξωσι τὰ πρὸς ἀλλήλας αἰσθήματα φιλίας καὶ ἀγαθῆς διαθέσεως α) διὰ τῆς ἀποδοχῆς ἐνιαίου ἡμερολογίου πρὸς ταυτόχρονον ἑορτασμὸν ὑφ' ἀπασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν ὄλων τῶν μεγάλων ἑορτῶν τῆς χριστιανωσύνης. β) διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς ἀδελφικῶν ἐπιστολῶν κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτάς τοῦ ἔκκλησιαστικοῦ ἔτους, καθ' ἃς εἴθισται τοῦτο νὰ γίνεται, ὡς καὶ κατ' ἄλλας ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις. γ) διὰ τῆς φιλικωτέρας ἐπαφῆς μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἀπανταχοῦ Ἐκκλησιῶν. δ) διὰ τῆς ἐπαφῆς μεταξὺ τῶν θεολογικῶν σχολῶν καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης, ὡς καὶ διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς θεολογικῶν καὶ ἔκκλησιαστικῶν περιοδικῶν καὶ συγγραμμάτων. ε) διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς φοιτητῶν μεταξὺ τῶν θεολ. σχολῶν τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν. στ) διὰ τῆς συγκλήσεως συνεδρίων παγκοσμίων πρὸς ἐξέτασιν ζητημάτων κοινῶν ἐνδιαφέροντος δι' ὅλας τὰς Ἐκκλησίας. ζ) διὰ τῆς ἀμερολήπτου καὶ ἱστορικωτέρας ἐξετάσεως τῶν δογματικῶν διαφορῶν, ἀπὸ τε τῶν θεολογικῶν ἑδρῶν καὶ ἐν πραγματεῖαις θεολογικαῖς. η) διὰ τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ τῶν ἔθνῶν καὶ ἔθιμων ἐκάστης Ἐκκλησίας. θ) διὰ τῆς ἀμοιβαίας παραχωρήσεως τῆς χρήσεως τόπων προσευχῆς καὶ ἐνταφιασμοῦ διὰ τὴν κηδείαν καὶ ταφὴν προσώπων εἰς ἄλλας ὁμολογίας ἀνηκόντων καὶ ἐν ξέναις ἀποθνησκόντων χώραις ι) διὰ τοῦ διακανονισμοῦ τοῦ ζητήματος τῶν μικτῶν γάμων μεταξὺ τῶν διαφόρων ὁμολογιῶν καὶ ια) διὰ τῆς ἀμοιβαίας ὑποστηρίξεως εἰς ἔργα φύσεως φιλανθρωπικῆς κοινωφελούς.

Ἡ ἐγκύκλιος αὕτη τῆς Μητροδ. Ἐκκλησίας ἀποδεικνύουσα ἔτι ἅπαξ τὴν εὐαγγελικὴν εὐρύτητα τῆς ἀντιλήψεως ὑπ' αὐτῆς τῶν καθηκόντων τῆς ὡς προκαθημένης τῆς Ὁρθοδόξιας, καὶ διακηρύττουσα τὸ ζῶηρον ἐνδιαφέρον τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου ὑπὲρ θεραπείας τῶν διαίρεσεων καὶ τῆς ἀδιαφορίας καὶ ψυχρότητος, αἵτινες χαρακτηρίζουσι τὰς σχέσεις τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν πρὸς ἀλλήλας, ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν βαθεῖαν ἰδιαιτέρως εἰς τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς κύκλους Ἀγγλίας καὶ Ἀμερικῆς· ὁ δὲ χαράσμων ταύτας τὰς γραμμὰς ἐπανειλημμένως ἤκουσε τὸν πρόεδρον τοῦ ἐν Λωζάνῃ, κατ' Αὔγουστον τοῦ 1927, συνελθόντος συνεδρίου πίστεως καὶ τάξεως ἁγίου βίου ἐπίσκοπον Μπρέντ νὰ ἀναφέρηται εἰς τὴν ἐγκύκλιον ταύτην τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου ὡς μεγάλως προωθήσασαν τὸ ζήτημα τῆς προσεγγίσεως καὶ φιλικῆς συνεννοήσεως τῶν Ἐκκλησιῶν.—

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 1920 Ἐπιτροπὴ ἐξ ἀντιπροσώπων τῆς Ἐπισκοπελιανῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀμερικῆς, συνελθοῦσα ἐν Ν. Ὑόρκῃ, συνέταξε σύμφωνον ἵνα τοῦτο ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν συζητήσεων καὶ διαπραγματεύσεων μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ὁρθοδόξου καὶ Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. Τὸ σύμφωνον τοῦτο κοιμισθὲν εἰς τὴν Ἀνατολὴν ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τοῦ Χάρισμπουγκ Δο Διόλιγκτων ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τοῦ Παλαιοκαθολικοῦ Ἐπισκόπου Ἐλβετίας Χέρτζοκ, ὅστις καὶ ὑπέγραψεν αὐτὸ ἐγκρίσει καὶ τοῦ ἐθνικοῦ συμβουλίου τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, ὑπὸ τοῦ τότε Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Μελετίου καὶ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ὑπὸ τοῦ τότε Τοποτηρητοῦ τοῦ Οἴκου. Θρόνου καὶ τῆς Ἀγ. καὶ Ἱ. Συνόδου τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου. Διὰ τοῦ συμφώνου τούτου ἀναγνωρίζετο α) ἡ ἀθθεντία τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐν τοῖς ζητήμασι πίστεως καὶ τάξεως· β) αἱ Ἁγίαι Γραφαὶ ὡς περιέχουσιν τὸν γνήσιον λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ Καθολικὴ πίστις ὡς περιέχουσα συγκεφαλαίωσιν τῶν θεμελιωδῶν καὶ θείων ἀληθειῶν τῶν ἀναπτυσσομένων βαθμιαίως ἐν τῇ Γραφῇ· καὶ γ) τὸ σύμβολον τῆς Νικαίας, αἱ δογματικαὶ ἀποφάσεις αἱ ληφθεῖσαι ὑπὸ συνόδων γενικῶς καὶ Οἰκουμενικῶς ἀνεγνωρισμένων καὶ τὰ μυστήρια ὡς μέσα χάριτος. Ἐπισυνήπτετο δὲ εἰς τὸ σύμφωνον καὶ ἡ ἀκόλουθος δήλωσις: «Συνωδὰ ταῖς ὡς ἄνω δηθείσαις συμφωνίαις ἐπισήμως διακηρύττομεν ὅτι ἀποδεχόμεθα τὰς μυστηριακὰς πράξεις ἀλλήλων ὡς ἀληθεῖς καὶ ἐγκύρους. Κρατοῦντες δὲ στεροῶς τὴν ἅπαξ τοῖς ἁγίοις παραδοθεῖσαν πίστιν, ὁμολογοῦμεν ὅτι κοινωρία μυστηριακὴ εἶναι ἐπιθυμητὴ καὶ συνιστάται εἰς ἅπαντα τὰ μέλη τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν ὅπουδῆποτε καὶ ὅποτεδῆποτε θεωρεῖται αὕτη δυνατὴ καὶ ἐφαρμοσίμος ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων τοπικῶν ἀρχῶν». Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ἤδη κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1862 εἶχε διορισθῆ Ἐπιτροπὴ Γενικῆς Συνόδου τῆς Ἀμερικανικῆς «ἵνα ἐξετάσῃ κατὰ πόσον ἤθελεν εἶσθαι σκόπιμος ἡ ἔναρξις διαπραγματεύσεων μετὰ τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδ. Ἐκκλησίας». Τὸ δὲ διάβημα τοῦτο εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν ὑποβολὴν αἰτήσεως ὑπὸ τῆς Κάτω Βουλῆς τῆς ἐπαρχίας Κανταβουγίας πρὸς τὴν Ἄνω τοιαύτην τοῦ ἐξῆς περιοχομένου: «οἱ αἰτούμενοι ἐληρηφορήθησαν μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος ὅτι κατὰ τὴν πρόσφατον σύνοδον τῶν ἐπισκόπων καὶ τοῦ κλήρου τῶν Β. Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἐλήφθησαν ἀποφάσεις τινὲς ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως προαχθῶσιν αἱ σχέσεις κοινωρίας ἔκκλησιαστικῆς μεταξὺ τῆς Ὁρθοδ. Ρωσικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας. Οἱ αἰ-

τούμενοι πιστεύουσιν ὅτι ὁ παρῶν χρόνος εἶναι εὐνοϊκότερος τοῦ παρελθόντος διὰ προσπαθείας ἐν τῇ κατευθύνσει ταύτῃ. Παρακαλοῦσιν ὅθεν τὴν ἔντιμον ὑμῶν Βουλὴν ὅπως προσπαθήσῃ ἵνα ἐπιτευχθῇ τοιαύτη κοινωνία Ἐκκλησιαστική». Τὸ ζήτημα τότε ἤχθη ἐνώπιον τῆς Ἄνω Βουλῆς ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ὁξφόρδης Γουλιέλμου Οὐίλμπερφος καὶ τῇ προτάσει αὐτοῦ συνεστήθη εἰδικὴ ἐπιτροπὴ πρὸς ἐπίτευξιν «τοιαύτης ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῆς Ὁρθοδ. Ἀνατολῆς, ἣτις θὰ ἐπέτρεπε τὸν κληρὸν καὶ λαὸν ἐκατέρως Ἐκκλησίας ὅπως μετέχωσι τῶν μυστηρίων καὶ διακονιῶν τῆς ἄλλης ἄνευ κινδύνου ἐκπτώσεως αὐτῶν ἐκ τῆς ἰδίας Ἐκκλησίας».

Κατὰ τὸ 1921 ἢ ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῶν Ἀνατολ. Ἐκκλησιῶν Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἀρχιεπ. Καντουαρίας κατέστρωσεν ἐν πίνακι 13 ὅρους ἀφορῶντας τὰ σπουδαιότερα δογματικὰ σημεῖα ἐφ' ὧν ἔδει κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῶν Ἀγγλικανῶν νὰ ὑπάρξῃ συμφωνία, ἀπαραίτητος δι' ἔνωσιν ἐκκλησιαστικὴν. Οἱ ὅροι οὗτοι διαλαμβάνουσι περὶ 1) τῆς χριστιανικῆς πίστεως, 2) τοῦ Κανόνος τῶν Γραφῶν, 3) τῆς ἐπαρκείας τῶν Γραφῶν, 4) τοῦ συμβόλου τῆς Ἐκκλησίας, 5) τῆς ἐκθέσεως πίστεως τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου, 6) τοῦ μὴ ἐξεῖναι τινα ἕτερον σύμβολον προβάλλειν, 7) τὰς διδασκαλίας τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, 8) τῆς προσθήκης «καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ», 9) τῆς ποικιλίας τῶν ἐθίμων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, 10) τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μυστηρίων, 11) τῆς Θ. Εὐχαριστίας, 12) τῶν τριῶν βαθμῶν τῆς Ἱεροσύνης καὶ 13) τῶν ἁγίων εἰκόνων. Οἱ ὅροι οὗτοι ἀπεστάλησαν πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν Ὁρθοδ. Ἐκκλησιῶν, ἐχορησίμωσαν δὲ ὡς βάσεις συζητήσεων κατὰ τὰς συναντήσεις τῶν Ἀγγλικανῶν καὶ Ὁρθοδόξων τοῦ 1930 καὶ 1931.

Τῷ 1922 Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ὄντος τοῦ αἰοιδίμου Μελετίου ἰδρύθη ἡ Ἱερά Μητρόπολις Θυατείρων περιλαμβάνουσα μὲν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν της ὅλας τὰς Ἑλληνικὰς Κοινότητας τῆς Δ. Εὐρώπης, ἔχουσα δὲ μόνιμον ἔδραν τὸ Λονδίνον. Ὁ ἐκάστοτε Μητροπολίτης Θυατείρων ἐκτὸς τῆς ἐποπτείας ἦν ἔδει νὰ ἀσκῇ ἐπὶ τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς ζωῆς τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐγκατεστημένων Ἑλλήνων Ὁρθοδόξων θὰ ἀντιπροσώπευε καὶ τὸν Οἰκουμ. Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως παρὰ τῷ ἀρχιεπίσκοπῳ Καντουαρίας συντελῶν τοιοῦτοτρόπως εἰς τὴν πλειοτέραν γνωριμίαν καὶ προσέγγισιν τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀγγλικανικῆς καὶ Ὁρθοδόξου. Ἡ ἰδρυσις τῆς Μητροπόλεως Θυατείρων ἐδικαίωσε πάσας τὰς προσδοκίας ἅς ἐπ' αὐτῶν ἐστήριζεν ὁ αἰοιδίμος ἰδρυτὴς αὐτῆς, καθόσον ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως ἐν Λονδίῳ τοῦ πρώτου αὐτῆς Μητροπολί-

του, διὰ τῆς πείρας καὶ μορφώσεώς του ἀνταποκρινόμενον εἴτερο τις καὶ ἄλλος εἰς τὴν λεπτότητα καὶ τὰς μεγάλας καὶ πολυμερεῖς ὑποχρεώσεις τῆς μοναδικῆς ἀποστολῆς του, νέα ἐποχὴ σχέσεων φιλικωτέρων μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἐσημειώθη. Κατὰ τὸ 1925 ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἐορτασμοῦ τῆς 1600ῆς ἐπετείου τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐπεσκέφθησαν τὸ Λονδίνον ἐπισήμως προσκληθέντες οἱ πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας Φώτιος καὶ Ἱεροσολύμων Δαμιανὸς καὶ παρέστησαν ἐν τῇ τελετῇ τῇ ὁργανωθεῖσῃ ἐν τῷ Ἀββατεῖῳ τοῦ Οὐέστμινστερ, πρὸς πανηγυρισμὸν τοῦ μεγάλου διαχριστιανικοῦ γεγονότος. Τὸν Ἰούνιον τοῦ 1930 ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Μελέτιος, ἡγούμενος ἐπιτροπῆς πολυμελοῦς, ἐν ἣ ἀντιπροσωπεύοντο ὅλαι αἱ κατὰ τόπους Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, πλὴν τῆς Ρωσικῆς, ἐπεσκέφθη τὸ Λονδίνον ἐξ ἀφορμῆς τῆς συγκλήσεως τοῦ συνεδρίου τοῦ Λάμπεθ καὶ συνέζητησε μετὰ τῶν Ἀγγλικανῶν διάφορα δογματικὰ ζητήματα περὶ ὧν γενήσεται κατωτέρω ὁ προσήκων λόγος.

Τελευταῖος δὲ τοῦ Ἰουνίου ἐνεσιῶτος ἔτους ὁ Πατριάρχης Ρουμανίας Μύρων ἦλθεν εἰς Λονδίνον καὶ ἐφιλοξενήθη ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπ. Καντουαρίας ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, ἀποδίδων ἐπίσκεψιν ἀντιπροσωπείας Ἀγγλικανῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος μεταβάντων εἰς Βουκουρέστιον. Ἀφ' ἱκανῶν τέλους δεκαετηρίδων οἱ ἀρχηγοὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ὁρθ. Ἐκκλησιῶν ἀλληλογραφοῦντες μετὰ τῶν κατὰ καιροὺς ἀρχιεπισκόπων Καντουαρίας ἀλληλοπροσαγορεύονται «ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ», τὸ δὲ πνεῦμα τῆς γνησίας ἀγάπης διαπνέει τὰς μεταξὺ αὐτῶν ἀνταλλασσομένας ἐορταστικὰς καὶ εἰρηνικὰς ἐπιστολάς.

Οὐ μόνον δὲ ἀρχιεπίσκοποι καὶ σύνοδοι τοπικαὶ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας ἠσυχολήθησαν μὲ τὸ ζήτημα τῆς ἐνώσεως μετὰ τῆς Ἀνατολ. Ὁρθοδόξου, ἀλλὰ καὶ ἅπασα ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἱεραρχία ἐν τοῖς κατὰ δεκαετίαν συγκαλουμένοις, ἐν τῷ παλατίῳ τοῦ Λάμπεθ, συνεδρίοις ἐξέφρασεν ἐπανειλημμένως τὴν συμπάθειαν αὐτῆς πρὸς τὴν παλαιάφατον Ὁρθόδ. Ἐκκλησίαν τῆς Ἀνατολῆς καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς μετ' αὐτῆς ἐνώσεως. Τοῦτο δὲ ἀληθεύει τόσον περὶ τοῦ πρώτου Λαμπεθιανοῦ συνεδρίου τοῦ 1867, ὅσον καὶ περὶ τῶν ἄλλων. Τὸ τρίτον συνέδριον τοῦ 1888 καθώρισε τὸ περίφημον τετράπλευρον, ὡς βάσιν μελλούσης συμφωνίας, ἀποτελούμενον ἐκ τῶν ἐξῆς τεσσάρων θέσεων: α) τῶν Γραφῶν ὡς τοῦ ἀπολύτου θεομυστικοῦ κανόνος. β) τοῦ Ἀποστολικοῦ καὶ τοῦ τῆς Νικαίας συμβόλου. γ) τῶν δύο μεγάλων μυστηρίων καὶ δ) τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος.

Ἡ σχετική ἐγκύκλιος τοῦ συνεδρίου ἔλεγε: «τὸ συνέδριον ἐξεδήλωσε τὴν θεομὴν ἐπιθυμίαν πρὸς βελτίωσιν τῶν φιλικῶν σχέσεων αἰτίνες νῦν ὑφίστανται μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας. ἀναλογιζόμεθα μετ' εὐγνωμοσύνης ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἐμπόδια τοιαῦτα οἷα παρεμβάλλονται εἰς τὰς σχέσεις ἡμῶν μετὰ τῶν Λατίνων λόγῳ τῆς ἀποδοχῆς ὑπ' αὐτῶν τοῦ ἀλαθιῆτου, τῆς Ἐκκλησίας ἀντιπροσωπευομένης ὑπὸ τοῦ ὑπάτου ποντίφικος, τῆς διδασκαλίας περὶ τῆς ἀπίλου συλλήψεως καὶ ἄλλων δογμάτων ἐπιβληθέντων δι' ἀποφάσεων παπικῶν συνόδων. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης προσηνέχθη πάντοτε κακῶς πρὸς τὴν Ἀνατολικὴν ἀδελφὴν τῆς. Οἱ ἐπίσκοποι τῆς ὑπεισέρχονται εἰς ἀρχαίας ἐπαρχίας, σύστημα δὲ δωδόντος προσηλυτισμοῦ παρατηρεῖται παρ' αὐτοῖς... Ἡμεῖς οἱ ἐκ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας ὀφείλομεν νὰ μεριμνήσωμεν ὅπως μὴ προσβάλωμεν τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον». Τὰ ἐπόμενα Λαμπεδιανὰ συνέδρια προσέβησαν εἰς δηλώσεις παρουσίας. Περὶ δὲ τῶν δύο τελευταίων, καθ' ἃ προσῆλθον καὶ ἀντιπροσωπεῖται τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας συζητήσασαι μετὰ εἰδικῶν ἐπιτροπῶν διάφορα σημεῖα ἀφορῶντα τὴν δογματικὴν διδασκαλίαν ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν, γενήσεται κατωτέρω λόγος.

(Συνεχίζεται)

† Ο Μ. ΑΡΧΙΜ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΟΙ ΙΩΑΝΝΙΤΑΙ ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ ΚΑΙ Η ΠΕΙΡΑΤΙΚΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΙΣ

Εἶνε γνωστὴ ἐκ τῆς ἱστορίας ἡ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1310 ἐξάπλωσις τοῦ θρησκευτικοστρατιωτικοῦ τάγματος τῶν Ἰωαννιτῶν. Μετὰ τὴν Κύπρον καὶ τὴν Ρόδον ἐξηπλώθησαν εἰς τὸ Αἰγαῖον καὶ προσέβαλον ἰδίως τὰ περὶ τὴν Σμύρνην παράλια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἐπιζητοῦντες νέας κατακτήσεις διεπεραιώθησαν εἰς τὴν Ἀτικὴν καὶ Πελοπόννησον, πολεμήσαντες κατὰ τῶν Καταλανῶν καὶ Νεβραίων καὶ τέλος μετὰ τὴν ματαίαν προσπάθειάν των πρὸς κατάληψιν τοῦ Μυστρᾶ, ἀπεσύρθησαν καὶ πάλιν εἰς τὴν Ρόδον. Ἀπὸ τοῦ 1522 λυμαίνονται τὰς νήσους καὶ τὰ παράλια τοῦ Αἰγαίου. Μετὰ τὴν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο παράδοσιν τῆς Ρόδου ἐγκαταλείπουν τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἐγκαθίστανται τελικῶς εἰς τὴν νήσον Μελίτην.

Τὸ ἀκόλουθον ἱστορικὸν ἔγγραφον ἀναφέρεται εἰς τοὺς Ἰωαννίτας τῆς Μελίτης. Οὗτοι καὶ εἰς τὸν νέον των κατακτητικὸν σταθμὸν δὲν ἔλαυσαν τὴν πειρατικὴν αὐτῶν δράσιν, θύματά των δὲ μεταξὺ τῶν ἄλλων

ὑπῆρξαν καὶ οἱ δυστυχεῖς ἔμποροι ἐκ Λέσβου, οἵτινες κακοπαθήσαντες καὶ ἀπογυμνωθέντες ὑπὸ τῶν Ἰωαννιτῶν, προσέφυγον, ἐπιστρέψαντες οἴκαδε, εἰς τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Μητροπολίτου Μυτιλήνης Κωνσταντίνου. Οὗτος συγκληθεὶς ἐκ τῆς τύχης τῶν παθόντων χριστιανῶν ἀποτείνεται διὰ τοῦ ἀκολούθου ἐγγράφου του πρὸς τὸν μέγαν μαῖστορα τοῦ τάγματος εἰς Μελίτην, καταγγέλλων τὴν βαιοτραγίαν καὶ ἐξαιτούμενος τὴν ἐπανόρθωσίν τῆς. Εἶναι χαρακτηριστικὸς ὁ τόνος τοῦ ἐγγράφου καὶ ἡ βαθεῖα συναίσθησις τῆς ἀδικίας, τῆς γενομένης ὑπὸ χριστιανῶν ἐναντίον ὁμοδόξων καὶ ὁμοπίστων.

Τὸ ἔγγραφον εἶνε καταχωρημένον εἰς τὸν ὑπ' ἀρ 190 κώδικα τῆς Μονῆς Λειμῶνος, ἀπὸ τοῦ φ. 2^α — 3^α. Χρονολογεῖται ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1627 ὁ κώδιξ ὁμοῦ, χαρτῶος 8^{ου} σχήματος ἐκ φ. 324 κατὰ τὴν ἀρίθμησιν τοῦ Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως¹, γραφίς ὑπὸ Νεοφύτου Ἐπισκόπου Ταλαντίου, εἶνε τοῦ 1567. Κατὰ τὴν σημείωσιν τῶν φ. 1 καὶ 2 ὁ κώδιξ ἀνῆκε κατ' ἀρχὰς εἰς τὸν πνευματικὸν Διονύσιον, παρὰ τοῦ ὁποῦ ἀφιερῶθη τῇ μονῇ. Παρὰ ταύτης ἐλωλήθη τῷ 1625 εἰς τὸν μητροπολίτην Μυτιλήνης Κωνσταντίνον. Ὁ Κωνσταντῖνος², καταγόμενος ἐκ Βασιλικῶν τῆς Λέσβου καὶ παραιτηθεὶς διὰ τὸ γῆρας τῷ 1629, τοῦ θρόνου τῆς Μυτιλήνης, ἀπεσύρθη εἰς τὴν Μονήν, εἰς ἣν ἀφιέρωσεν ὅλην του τὴν περιουσίαν μετὰ τῶν βιβλίων του, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν μνημονευθέντα κώδικα.

Κωνσταντῖνος ἐλέφ Θεοῦ ταπεινὸς μητροπολίτης τῆς ἀγιωτάτης/μητροπόλεως μυτιλήνης ὑπέρτιμος καὶ ἕξαρχος πάσης Λέσβου/ καὶ τὸν τόπον ἐπέχοντα σάρδαιων, τῷ σεβασμιωτάτῳ καὶ ἐκλαμπροτάτῳ μεγα μαῖστωρι, τοῦ/ἀγίου ἐνδόξου, προφήτου προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ/ Ἰωάννου καὶ ὁ πάση τῇ ἀγιωτάτῃ αὐτοῦ καὶ περιφῆ/μῳ γερουσία χάρις καὶ ἔλεος παρὰ Θεοῦ/ παρ' ἡμῶν δὲ εὐχῆ καὶ εὐλογία./

Προκαθεζόμενοι τὴν ἡμῶν ταπεινότητα μετὰ πάσης τῆς ἡμετέρας/ ἱερᾶς συνάξεως τῶν ἐντιμωτάτων καὶ εὐλαβεστατων αὐτῆς κληρικῶν καὶ εὐγενεστάτων Ἀρχόντων, ἦλθε ὁ Χατζῆ Τριαντάφυλλος τοῦ ποτὲ παπα Θεοφυλάκτου, ὁ ἐν τῷ εὐξείνῳ 10 πόντῳ, πόλεις Τραπεζούντας γεννηθεὶς καὶ ἐν

1. Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως, Κατάλογος τῶν ἐν ταῖς Βιβλιοθήκαις τῆς Λέσβου ἑλληνικῶν χειρογράφων. Παράρτημα τοῦ 15 - 18ου τόμου τοῦ Περιοδικοῦ τοῦ ἐν Κ)πόλει Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, 1884, σελ. 103.

2. Πλαίονα περὶ τούτου βλ. Στ. Καρυδῶνη, Τὰ ἐν Καλλονῇ τῆς Λέσβου ἱερά σταυροπηγιακὰ πατριαρχικά μοναστήρια τοῦ ἀγίου Ἰγνατίου, Κ)πολις 1900, σελ. 223.

τῇ ἡμετέρᾳ πόλει τῇ μιτυ/λήνῃ τραφεῖς καὶ γυνῆ νομίμῳ εἰς γάμον συζευχθεῖς καὶ μετὰ/θερμῶν τῶν δακρύων ἀνέφερον ἡμῖν. ὅτι ὁ ἐρχομὸς τοῦ ἐξ Αἰγύπτου/ ἀπὸ τοῦ ραχίτιον ὁμοῦ μὲ τὴν σάϊκα τοῦ Ἰακουμῆ ραῖζῆ τοῦ μαῖνα/μάζῆ τοῦ ἐκ τῆς

15 ἡμετέρας πόλεως ἔπεσεν ἕως τεσσαράκοντα μίλια/ μακρὰ ἀπὸ τοῦ φοντάνα μορόζα εἰς δύο γαλούνια [τῇ γ' τοῦ σεπτεμβρίου μηνός] τὸ ἕνα τὸ/μέγα τοῦ Καπεταναίου, μουσοῦ σκαρπέ, καὶ τὸ ἕτερον τοῦ μουσοῦ/Τραλλῆ. ὅπερ ὡς μικρότερον τοῦ ἐπιασε. Τὰ ὅποια σκληρῶς/ καὶ ἀπόνως δῆραντες

23 καὶ πολλὰ τιμωρήσαντες αὐτούς, οὐ μόνον/ἐσύλησαν καὶ ἡγχαλωτίσαν τὰ αὐτῶν πάντα καὶ ὡς ὁ/μῶντατοι ληστὰι ἐξεγύμνωσαν αὐτούς ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν/σάϊκα αὐτῶν (οὐσαν ἰδία τῶν Χριστιανῶν ἢ ἡμισῆ/ τοῦ προειρημένου Καραβοκυραίου, Ἰακουμῆ τοῦ Μαῖναμάζῆ/ καὶ ἡ ἑτέρα ἡμισῆ ἑνὸς τῶν ἡμετέρων εὐγενῶν. τοῦνομα Κυ/ρίτζῆ Ἀβθαγιανοῦ

25 φαγᾶ) παντελῶς ἰδιο/ποιήσαντες μεθ' ἑαυτῶν ἔλαβον. Εἰς τὴν ὁποῖαν σάϊκα/ εἶχε καὶ αὐτὸς ὁ πρὸς τὴν ὑμετέραν σεβασμίαν καὶ ἐκλαμπροτά/την ἀξιοτήτητα ταλαιπῶρως ἐρχόμενος Χατζῆ Τριαντάφυλλος μπού/ρδαις λινάρι ις' καὶ Καζαβία β' ἔχοντας εἰς ἕνα ἕκαστον αὐτῶν/ ἄνωθεν τὸ σημεῖον τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ γεγραμμένον.

30 Τὸ ὅποσον λι/νάρι ἐξύγιαζεν ὄλον Κανδάρια τὸν ἀριθμὸν 107. Ἀκόμη εἶχε ἀρτέπια φανῆ ε', ἀλλατζάδες κα', φουτάδες λ', ζώναις ε' καὶ πεσσίρια ε' χωρὶς ἑτέρας λεπτολογίας (ὡσάν ζα/χάρिता, μπαχάρια καὶ ρούχα αὐτοῦ ἐκλεκτά) ὅπου εἶχε φορ/τωμένα ἰδία ἐδικά του μέσα εἰς αὐτὴν τὴν σάϊκα. Τὰ ὅποια ταῦτα οὐχ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυ-

35 χεν ἐν φόβῳ κ(υρίου) τὰ πιστο/ποιούμεν, εἰ μὴ ὅτι καὶ ἡμεῖς περὶ τούτων ὑπὸ πολλῶν ἀξιοπίστων/ μαρτύρων πιστοτάτως τὰ ἐθεβαιώθημεν καὶ μάλιστα ὑπὸ τοῦ/ γραμματικῶ τῆς ἰδίας σάϊκας τοῦνομα Μιχαήλου τοῦ/ ποτὲ Ἀντωνίου τοῦ Ἀθηναίου καὶ ἐκ τοῦ Καταστίχου αὐτοῦ/ ἐγγράφως εἶδομεν

40 τὰ ἅπαντα σημειωμένα. Διὰ τοῦτο/ καὶ ἡμεῖς γράφοντες ἱκετεύομεν καὶ χριστιανικωτέρῳ τῷ τρῶ/πῳ παρακαλοῦμεν τὴν ὑμῶν σεβασμίαν καὶ ἐκλαμπρο/τάτην ἀξιοτήτητα, ὅπως μὲ τὴν ὑμετέραν δικαιοκρίσιαν/ καὶ χριστιανικὸν νόμον, ὡς εἰς αὐτὸν πολιτεύεσθε νὰ προ/στάξετε νὰ λάβῃ ἐπτωχευ(κώς),

45 ὁμοῦ σὺν τοῖς ὑπολοίποις, τὴν/ τε σάϊκα, καὶ τὸ πρᾶγμα αὐτῶν. ὅπερ ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας/ μοχθοῦντες ἐπόνουν καὶ θεόθεν ἐπόντησαν. ὅτι μεγάλη/ ἀδικία, ἀσπλαγχία καὶ ἀσεβικὴ μισαδελφία εἶναι/

νὰ τυραννοῦνται οἱ ἡμέτεροι Χριστιανοὶ ὑπὸ τῶν ἀλλοφίλων/ καὶ τὰ πρᾶγματα αὐτῶν νὰ αἰχμαλωτίζονται ὑπὸ τῶν ὁμοπίστων καὶ μάλιστα καὶ Ἐκκλησιαστικῶν; ἄρα ὅσοι χαίρουν εἰς/ τὸ γλυκὸ ὄνομα τοῦ Χυ, ἅς συμβεῖθῃ τῶν ὁμοπίστων αὐ/τῶν καὶ μάλιστα τοῦ παρόντος γραμματοκομιστοῦ, Χατζῆ Τριαντα/φύλλου, ἵνα ἢ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος καὶ ἡ εὐχὴ καὶ ἡ εὐ/λογία, τῆς ἡμῶν ταπεινότητος εἴσι μετὰ πάντων ὅμων ἀμῆν./ ἐδόθη ἐκ τῆς ἡμετέρας μητροπόλεως τῷ ,αχκίζω ὀκτωβρίῳ 15ῳ

(Ἰπογρ.) Ὁ Μυτιλήνης Κωνσταντῖνος.

Γλωσσάριον στ. 14 **Ραχίτιον** (Ρωσέτη, ἀραβ. Ρασ'ῶ). Πόλις εἰς τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ Νεῖλου, πλησίον τῆς ἀρχαίας Βολτεβίνης. Ἐκεῖ κατέπλεον Ἕλληνας καραβοκυραοὶ καὶ πραγματευταί.

στ. 14 **σάϊκα** ἐν εἶδος σκούνας ἀνατολικῆς μετὰ φλόκων, δύο σακουλέδων καὶ μὲ παροκέτον. Ἐμπορικὸν κυρίως πλοῖον.

στ. 14 **ραῖζῆς** ἀραβ., καπετάνιος.

στ. 16 **γαλούνι**. Κιράδι τοῦ 17^{ου} αἰ. Βλ. Du Cange Glossarium ἐν λ.

στ. 27-28 **μποῦρδα** Σάκκος, τσουδάλι.

στ. 31 **ἀρτέπι** (τουρκ. ἐρδέπ, ἀραβ. ἀρντέπ). Μέτρον δημοτριτικῶν καρπῶν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Συρίᾳ χωρητικότητος 120 σχεδὸν ὀκάδων.

στ. 31 **φουτάς** (τὸ μπεστεμάλι). Τεμάχιον ὑφάσματος, πολυχρώμου συνήθως, πρὸς περιτύλιξιν πραγμάτων, ἰδίως καθαρῶν ἐνδυμάτων. Ὁ σήμερον λεγόμενος **μπουζάς**.

στ. 32 **πεσσίρι** (πετσέτα) προσόψιον.

Μυτιλήνη.

Γ. ΒΑΛΕΤΑΣ

ΣΚΕΨΘΙΣ

1. Ὁ κونيортὸς μένει πάντοτε κونيортὸς καὶ ἂν ὑψωθῇ μέχρι τοῦ οὐρανοῦ.
2. Ὁ ἀρχίζων συγχρόνως πολλά, οὐδὲν τούτων περατοῖ.
3. Ἡ φιλαργυρία καὶ ἡ κόλασις οὐδέποτε λέγουσιν ἀρεῖ.
4. Ὁ ἀποφεύγων τὰς μικρὰς ἀμαρτίας δὲν θὰ περιπέσῃ εἰς μεγάλας.
5. Ὁ ἀληθῶς πιστὸς εὐρίσκει πάντοτε, ὡς ὁ Νῶε, τὴν κιβωτὸν του.
6. Ἡ μὴ ἀνταποδομένη ἀγάπη ὁμοιάζει πρὸς ἐρώτησιν, μένουσαν ἄνευ ἀπαντήσεως.
7. Ὡς ἡ γέννησις οὕτω καὶ ἡ ἀναγέννησις ἐπέρχεται μετὰ πόνων.
8. Μία χορδὴ κενῶς ρυθμισμένη καταστρέφει τὴν ὅλην ἁρμονίαν.
9. Ὁ ζητῶν νὰ δικαιωθῇ ἄνευ πίστεως ὁμοιάζει πρὸς τὸν οἰκοδομοῦντα ἐπὶ σαθρῶν θεμελιῶν.
10. Ἡ μεγάλη εὐτυχία ἀπαιτεῖ ἰσχυρὸν ψυχικὸν στήριγμα.
11. Ὅσον βαθύτερον εἰσάγομεν τὸν ἥλον εἰς τὸ ξύλον, τόσοον δυσκολώτερον δυνάμεθα νὰ ἐξαγάγωμεν αὐτόν.
12. Ὅταν ὁ διάβολος θέλῃ νὰ ἀπατήσῃ τοὺς ἀνθρώπους λαμβάνει ἐνίοτε μορφήν ἀγγέλου.

1. ἰδιογράφος προσθήκη εἰς τὴν ὄκν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συνεθεύσα κατά τὴν λήξαν ἐβδομάδα εἰς δύο συνεδρίας ἡσχολήθη ἐπὶ διαφόρων ὑπηρεσιακῶν ζητημάτων.

—Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος κατά τὴν συνεδρίαν τῆς Τρίτης τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος προέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν μελῶν τῶν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ὀργανισμῶν καὶ ἐπιτροπῶν. Ὡς μέλη Συνοδικὰ παρὰ τῷ Κεντρικῷ Συμβουλίῳ τοῦ ΟΔΕΠ. ἐξελέγησαν τακτικά μὲν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Κασσανδρείας καὶ Ἡλείας, ἀναπληρωματικά δὲ οἱ Σεβ. Μητροπολίται Κίτρους καὶ Θήρας.

Ὡς Συνοδικὸν μέλος καὶ ἀντιπρόεδρος παρὰ τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τοῦ ΤΑΚΕ ἐξελέγη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας.

Παρὰ τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐξελέγησαν ὡς Συνοδικὰ μὲν μέλη οἱ Σεβ. Μητροπολίται Θεσσαλονίκης καὶ Σύρου, ὡς λαϊκὰ δὲ μέλη, κατὰ τὸν σχετικὸν νόμον, ὁ καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀθηνῆσι Πανεπιστημίου, προταθεὶς ὑπ' αὐτῆς κ. Ἀμίλκας Ἀλιβιζάτος καὶ ὁ Θεολόγος κ. Παναγιώτης Τρεμπέλας.

—Κατὰ τὴν λήξαν ἐβδομάδα συνήλθεν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου τὸ Συμβούλιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας εἰς δύο συνεδρίας, κατήρτισε δὲ σχέδια τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων κανονιστικῶν Βασιλικῶν Διαταγμάτων καὶ προέβη εἰς διαφόρους ἀποφάσεις πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου.

—Ἡ Διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἐπισήμου Δελτίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἐκκλησία» ἀπετελέσθη ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Κίτρους καὶ Μεσσηνίας ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν.

Παρὰ τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τῆς ὑπηρεσίας Ραδιοφωνικῆς Ἐκπομπῆς ἐξελέγη ὡς Συνοδικὸν μέλος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μυτιλήνης.

Τέλος ὁρίσθησαν ὡς εἰσηγηταὶ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ἐπὶ τῶν χειροτονιῶν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἰωαννίνων, ἐπὶ τῶν γάμων ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἡλείας καὶ ἐπὶ τῶν μοναστηριακῶν ὑποθέσεων ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας καὶ ἐπὶ τῶν Διδακτικῶν βιβλίων ὁ Σεβ. Κίτρους.

—Προϋτάθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾷ Συνόδου διὰ τὴν θέσιν τοῦ ὑπογραμματέως αὐτῆς συμφυρὰ τῷ νέῳ τοῦ ἀριθ. 39 (1936) Ἀναγκαστικῷ Νόμῳ ὁ ἐπὶ δαταεῖαν εὐδοκίμως ὑπηρετῶν παρ' αὐτῷ ὡς κωδικογράφος Ἱεροδιάκονος Κωνσταντῖνος Κωνσταντινίδης.

—Τὴν παρελθούσαν Πέμπτην ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος παρουσάσας πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τοὺς νέους Ἱεράρχας, Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Ἰάκωβον, Γυθείου Οἰτύλου καὶ Κυθήρων Προκόπιον, Βρεσθῆνης Γερμανὸν καὶ Ταλαντίου Παντελεήμονα. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος προσεφώνησεν ὡς ἑξῆς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα :

•Μεγαλειότατε,

Ἀξιοθένητες εὐδοκίᾳ καὶ χάριτι Θεοῦ καὶ τῆς ἐμμενεί ἐπινεύσει τῆς Ἑμετέρας Μεγαλειότητος, ὅπως ἐκλεγώμεν μεταξὺ τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας, δραττόμεθα τῆς εὐκαιρίας, κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην, τὴν ὁποίαν ἡ Ἑμετέρα

Μεγαλειότης ἠδύοκησε νὰ χάριση ἡμῖν, ὅπως διαβεβαιώσωμεν Αὐτὴν, ὅτι θὰ παραμένωμεν πάντοτε πιστοὶ καὶ ἀφωσιωμένοι πρὸς τὸν σεπτὸν Θρόνον τῆς Ἑμετέρας Μεγαλειότητος καὶ πρὸς τὴν ἐνδοξὸν ἑλληνικὴν ἡμῶν πατριδα, καθοδηγοῦντες τὴν πνευματικὴν ἡμῶν ποίμνην εἰς νομάς σωτηρίους, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ κράτους καὶ διαφυλάττοντες τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς τιμὰς παραδόσεις τοῦ ἔθνους ἡμῶν.

Ἐπὶ τούτοις δεόμεθα πρὸς τὸν Θεὸν τῶν Πατέρων ἡμῶν ὑπὲρ μακροημερεύσεως καὶ εὐκλεοῦς βασιλείας τῆς Θεοφρουρήτου Ἑμετέρας Μεγαλειότητος, τοῦ εὐσεβεστάτου Διαδόχου, ὡς καὶ ἀπάσης τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας, ἵνα διαφυλάττη ἀσινῆ καὶ μεγαλύνῃ τὸν Θρόνον καὶ ἐνισχύῃ καὶ εὐλογῇ τὴν Ἑμετέραν Μεγαλειότητα, εἰς ἔργα ἐνδοξά τε καὶ μεγάλα ἕπερ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους καὶ τῆς ἐνδόξου Πατριδος.

Μετὰ τοῦτο ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς συνεχάρη τοὺς νέους Ἱεράρχας καὶ ἠχήθη εἰς αὐτοὺς πᾶσαν ἐπιτυχίαν ἐν τῇ ἀρχιερατικῇ διακονίᾳ.

—Διαρκούσης τῆς συνεδρίας τῆς Ἱερᾷ Συνόδου κατὰ τὴν παρελθούσαν Τρίτην τῆς ληξάσης ἐβδομάδος, Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μαρωνίας, Μυτιλήνης καὶ Σύρου, ἐπισεφθεῖσα τὸν κ. Ἐπουργὸν Ἐργασμάτων καὶ Παιδείας, παρεκάλεσεν ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾷ Συνόδου ὅπως τροποποιηθῶσι σημεῖα τινὰ τῶν τελευταίων τροποποιήσεων τῶν νόμων περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν οἰκονομικῶν ὀργανισμῶν.

—Ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾷ Συνόδου ἡ ἴδρυσις Ἐκκλησιαστικῶν Προπαρασκευαστικῶν Σχολῶν παρὰ ταῖς Ἱεραῖς Μητροπόλεσιν Κεφαλληνίας καὶ Παροναξίας πρὸς καταρτισμὸν τῶν ὑποψηφίων ἐφημεριῶν αὐτῶν.

—Τὸ παρελθὸν Σάββατον 3 τοῦ μ. ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγ. Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου πολιοῦχου Ἀθηνῶν ἐπανηγυρίσθη μετ' ἐξαιρετικῆς λαμπρότητος. Τὴν πρωτὴν ἐτελέσθη ἡ θεία λειτουργία ἐν τῷ φερωνύμῳ μεγαλοπρεπεῖ νὰφ ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου συλλειτουργοῦντων τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Καρυστίας, Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος, ἐν μέσῳ πυκνοῦ ἐκκλησιάσματος εἰς δ' ὁμίλησεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος παραστήσας τὴν σημασίαν τοῦ γεγονότος τῆς προσελεύσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἰς τὸν Χριστιανισμόν. Τὴν δὲ ἑσπέραν ἐτελέσθη ἱερὰ λιτανεῖα, ἧς ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω Ἱεραρχῶν, συμμετέσχον καὶ ὁ Σεβ. Ἐλασσάνος, Ἡλείας, Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, Παροναξίας, Γυθείου Οἰτύλου καὶ Κυθήρων. Ὁ ἡμερησίως τύπος ὡς ἑξῆς περιέγραψε τὴν τὸ πρῶτον ἐπισημῶς καθιερωθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ κυρωθεῖσαν διὰ Β. Διατάγματος ἱερὰν λιτανεῖαν ταύτην.

«Τὴν 5.30 μ. ἐγένετο ἡ λιτανεὺσις τῆς ἱερᾷ εἰκόνας διὰ τῶν ὁδῶν Σκουφᾶ, Σίνα, Σταδίου, Ὁθωνος, Λεωφόρου Βασιλίσσης Σοφίας, Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, Πλατείας Κολωνακίου, καὶ ὁδοῦ Σκουφᾶ. Τμημα ἀστυφυλάκων Ἰλη ἱππέων κατὰ ἐξάδας, τὸ σῶμα Ἑλλήνων προσκόπων μετὰ τῆς σημαίας των, αἱ Ἑλληνίδες Ὀδηγοὶ μετὰ τῆς σημαίας των ἐπίσης, οἱ ναυτοπρόσκοποι, ἡ μουσικὴ τῆς Φρουρᾶς Ἀθηνῶν, εὐζωνοὶ σιλιγκεταί, τὸ Πρότυπον Τάγμα, δύο λόχοι τοῦ Α' πεζικοῦ Συντάγματος, ναυτικὸν ἄγημα, τμημα σημαντιῶν Ἀεροπορίας καὶ τμημα ἀστυφυλάκων. Ἠκολούθησαν πλέον τῶν διακοσίων ἐξαπερσούγων καὶ ἐκκλησιαστικῶν λαβάρων. Εἶποντο αἱ σημαῖαι τῶν

σωματείων καὶ συλλόγων τῆς πρωτεύουσας, ἡ μουσικὴ καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Ὀρφανοτροφείου Χατζηκωνσταντά, αἱ σημαῖαι τῶν Συντεχνιῶν καὶ τῶν Γυμνασίων ἀργένων καὶ θηλέων Ἀθηνῶν καὶ τῆς ἐνταῦθα Γερμανικῆς Σχολῆς, μὲ ἑλληνικὸν λάβαρον φέρον τὸν ἀγκυλωτὸν σταυρὸν τῆς Γερμανίας. Ὅπισθεν αὐτῶν ἐβάδιζον μὲ θαυμαστὴν τάξιν ἡ Σχολὴ τῶν Εὐελπίδων, τῶν Ναυτικῶν Δοκίμων καὶ ἀνθυπομοιραρχῶν. Λόχος τῆς πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας, ὀλόκληρος ἡ μουσικὴ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, τιμητικὸν ἀπόπασμα εὐζώνων, ὁμᾶς λευκοφορεμένων παιδιῶν, τὰ ὅποια ἐβάσταζον ἀργυρὰ φανάρια καὶ ἀκολουθῶς ἑκατοντὰς ἱερέων ἐνδεδυμένων τὰ ἱερὰ αὐτῶν ἄμφια εἰς δύο στοίχους. Δύο ἱεροδιάκονοι φέροντες πολυτελεστάτας ἐνδυμασίας ἐβάσταζον τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου Διονυσίου. Ἠκολοῦθον πάλιν εἰς δύο στοίχους οἱ ἀρχιμανδριταί, τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες μητροπολίται, ἔχοντας εἰς τὸ μέσον τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν. Ἐν θάμα τῶν μητροπολιτῶν ἦτο ἀπειρώως μεγαλοπρεπές. Ὅπισθεν ἀκριβῶς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ εἰς ἀπόστασιν τριῶν βημάτων ἠκολούθει ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Βασιλέως καὶ ὑπασιπότης του συνταγματάρχης κ. Παπαδόπουλος. Μετ' αὐτὸν ἐβάδιζε τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ὑπουργὸν τῆς Πρωτεύουσας κ. Κοτζιά. Εἶπετο ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων μετὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ξένων δογμάτων, στρατηγοὶ καὶ ναύαρχοι, ἀντιπροσωπεῖαι ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ, τοῦ Στόλου καὶ τῆς Ἀεροπορίας καὶ λοιποὶ ἐπίσημοι. Ἐνθεν καὶ ἔνθεν τῆς πομπῆς, ἐβάδιζον εὐσταθεῖς εὐζωνοὶ τοῦ Προτύπου καὶ ἄνδρες τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων. Ἄπειρον πλῆθος ἠκολούθει τὴν περιφορὰν τῆς εἰκόνας, ἡ ὁποία ἐπέστρεψεν εἰς τὸν ναὸν τὴν 8.30' μετὰ μεσημβρίας. Ἡ εἰσοδος καὶ ἡ ἐξοδος τῆς εἰκόνας τοῦ Πολιούχου τῶν Ἀθηνῶν ἐκ τοῦ ναοῦ ἐχαιρέτισθη ὑπὸ τοῦ πυροβολείου τοῦ Ἀνακλιτοῦ διὰ τῶν μηχανοκίνητων κανονιοβολισμῶν, ἐνφ' ἑαυτὴν τὴν ὄραν τῆς περιφορᾶς οἱ κώδωνες τῶν ναῶν τῆς πρωτεύουσας ἐκρούοντο.

—Τῇ παρελθούσῃ Δευτέρᾳ (12) ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τριακονταετίας ἀπὸ τῆς εἰς Ἐπίσκοπον προχειρίσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Γερμανοῦ ὁ Ἱερατικὸς Σύνδεσμος τῆς ἐπαρχίας ἐτέλεσε πανηγυρικὴν θείαν λειτουργίαν καὶ μετ' αὐτὴν δοξολογίαν ἐν τῷ ἐν Τριπόλει καθεδρικῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Βασιλείου εἰς ἐνδειξὴν τῆς μεγάλης τιμῆς καὶ τοῦ βαθμοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὸν Ἱεράρχην των.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Γερμανὸς ἱδρυσεν ἐν τῷ οἰκίματι τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Τριπόλεως Προπαρασκευαστικὴν ἐκκλησιαστικὴν σχολήν, ἐν ἣ θὰ διδάξωσι τοὺς ὑποψηφίους ἐφημερίους ὁ ἱεροκλήρυξ Θ. Κωτσάκης, ὁ καθηγητὴς Χρ. Κουστίνης καὶ οἱ ἱερεῖς Π. Κουτσουράκης, Ἰω. Καραπαναγιώτης καὶ Βασ. Κουλολιάς, ὡς καὶ ὁ διάκ. Ἰω. Ἀποστολίδης.

—Ὁ αὐτὸς Ἱεράρχης δι' ἐγκυκλίου του πρὸς τὸν ὑπ' αὐτὸν ἱερὸν κλήρον παρήγγειλεν ὅπως ἀπὸ τῶν μέσων ἐν μηνὸς προβῶσιν εἰς τὴν ἱδρυσιν Κατηχητικῶν σχολείων ἐν ταῖς ἐνορίαις των, ἀφοῦ πρότερον ἀναπτύξωσιν ἐπ' ἐκκλησίας τὸν ἐπιδικωκόμενον ἱερὸν σκοπὸν καὶ τὰς παραπλάς ἐκ τῶν τοιούτων σχολείων ὠφελείας καὶ εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ εἰς τοὺς γονεῖς. Ἡ Α.Σ. ἐπιπροσθέτως το

νίζων τὴν ἀνάγκην, ὅπως «οἱ νέοι διαφοτισθῶσιν ἀπὸ τῆς μικρᾶς τῶν ἡλικίας μὲ πλουσίαν καὶ ὀρθὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν διὰ τὰ στερεωθῶσιν εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ τὰ μορφώσωσι σταθερὸν θρησκευτικὸν καὶ ἠθικὸν χαρακτῆρα», ἐντέλλεται, ὅπως οἱ ἱερεῖς συνεννοηθῶσι μὲ τοὺς γονεῖς, τοὺς διδασκάλους καὶ τοὺς εὐσεβόφρονας τῶν κοινοτήτων των διὰ τὰ ἐξασφαλίσωσι καὶ αὐτῶν τὴν ἠθικὴν ὑποστήριξιν καὶ συναργασίαν.

—Ἐχορηγήθησαν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἄδειαι ἀπουσίας τῷ μὲν Σεβ. Μητροπολίτῃ Μιτυλήνης κ. Ἰακώβῳ εικοσαήμερος πρὸς λουτροθεραπείαν, τῷ δὲ Σεβ. Μητροπολίτῃ Σπάρτης δεκαπενθήμερος δι' Ἀθήνας διὰ λόγους ὑπηρεσιακοῦς.

—Τῇ 15ῃ τοῦ παρελθόντος μηνὸς Σεβρίου ἔληξαν αἱ ἐξετάσεις τῆς παρὰ τῇ Ἱ. Μητροπόλει Λαρίσης, προνοία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Δωροθέου, λειτουργησῆς Προπαρασκευαστικῆς Ἐκκλ. Σχολῆς. Ἐν αὐτῇ ἐφοίτησαν 33 ἐν ὄλφ μαθηταί, ὧν 15 τῆς Μητροπόλεως Λαρίσης, 14 τῆς Μητρ. Θεσσαλιώτιδος καὶ 4 τῆς Μητρ. Τρίκκης, ἐδίδαξαν δὲ οἱ θεολόγοι καθηγηταὶ Ἱ. Σαγκριώτης, διευθυντής, Β. Παπαθεοφάνους καὶ Θ. Σαράφης, ἱεροκλήρυξ, ὁ πρωτοψάλτης κ. Πλ. Στωικίδης καὶ ὁ ἐφημέριος κ. Γ. Τουφεξής.

—Αἱ τελικαὶ προφορικαὶ ἐξετάσεις διαρκέσασι ἐπὶ 5 ὥρας διεξήχθησαν μεγαλοπρεπῶς ἐν τῷ μητροπ. ναῷ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λαρίσης καὶ σύμπαντος τοῦ ἱεροῦ κλήρου τῆς πόλεως, ἐπεσφραγίσθησαν δὲ διὰ καταλλήλου προσλαλιᾶς τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, δι' ἧς ἐξέφρασε μὲν τὴν εὐαρέσκειαν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως πρὸς τοὺς κ. καθηγητὰς διὰ τοὺς κόπους, οὓς κατέβαλον πρὸς τέλειον ἐντὸς ἐλαχίστου σχετικῶς διαστήματος κατάρτισμόν τῶν ὑποψηφίων, συνεχάρη δὲ τοὺς ἀποφοίτους διὰ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς πολιτικῶς συμβουλὰς καὶ ὑποθήκας ὑπομνηστικῶν τὰς βαρεῖας αὐτῶν ὑποχρεώσεις πρὸς εὐδόκιμον σταδιοδρομίαν ἐν τῷ ἀμπέλῳ τοῦ Κυρίου. Ἐν τέλει οἱ μαθηταὶ ἔφαλον τὴν φήμην τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου καὶ τὸν πολυχρονισμόν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἡμῶν.

—Τῇ ἐπαύριον χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ καὶ παρισταμένων ἀπάντων τῶν καθηγητῶν καὶ μαθητῶν τῆς Σχολῆς ἐτελέσθη ὑποδειγματικὴ λειτουργία, μεθ' ἣν ἐφωτογραφήθησαν ἅπαντες εἰς ἀνάμνησιν τοῦ συντελεσθέντος ἔργου.

—Τῇ 30ῃ Σεπτεμβρίου τελουμένων ἐν Λειψίᾳ τῶν ἐγκαινίων τοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Λειψίας ὁ Πρύτανης αὐτοῦ ἐπισήμως προσεκάλεσε καὶ τὸν Σεβασμιώτατον πρ. Παρσωνθίας κ. Ἀθηναγόραν νὰ παραστῇ εἰς τὴν ἐν λόγῳ λαμπρὰν τελετήν.

—Πληροφοροῦμεθα ὅτι ὁ ἐκ Μεροβουνίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας Νικόλαος Παπαδημητρίου πρόκειται νὰ μεταβῇ εἰς ἑτέραν τινὰ μητροπολιτικὴν περιφέρειαν καὶ προχειρισθῇ πρεσβύτερος. Τοῦτου ἐνεκεν συνιστώμεν εἰς τοὺς Σεβασμ. Ἱεράρχας ὅπως, προκειμένου ἵνα προβῶσιν εἰς σχετικὴν ἐνέργειαν, ζητήσωσι προηγουμένως σχετικὰς πληροφορίας παρὰ τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου, Σεβ. Μαντινείας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΙΝΠΟΛΕΩΣ

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς. Ἐκ τοῦ «Ὀρθοδόξου Παρατηρητοῦ» τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς πληροφοροῦμεθα περὶ τῆς εἰς Μεξικὸν ποιμαντορικῆς μεταβάσεως τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς Ἀθηναγόρα, ὅτι, παρὰ τὰς οὐχὶ καὶ τόσον ἀγαθὰς διαθέσεις τῆς Κυβερνήσεως

τοῦ Μεξικοῦ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ἕνεκα τῆς συγκρούσεως αὐτῆς πρὸς τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν, αἱ προξενικαὶ ἀρχαὶ εἰς τὰ σύνορα καὶ αἱ ἀστυνομικαὶ ἀρχαὶ ἐπέδειξαν πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ἁσυχία καὶ ἀσφάλειαν, ὁ δὲ λαὸς εἰς τοὺς σταθμοὺς καὶ τὴν πόλιν ἐξεδήλωσεν εὐλάβειαν ἐκκλησιαστικὴν. Εἰς τὰ χρονικά τοῦ Μεξικοῦ πρῶτην φορὰν ἀνεγράφητο ἐπίσκεψις ἑλληνοῦ ὀρθοδόξου ἀρχιερέως, καὶ ἡ ἑλληνικὴ παροικία πρῶτην φορὰν ἐβλεπε τον πνευματικὸν τῆς Ἀρχηγῶν ἐν μέσῳ αὐτῆς. Εἰς τὸν σταθμὸν οἱ Ἕλληνες μὲ τὰς συζύγους καὶ τὰ τέκνα των, λαυκοφορεμένα καὶ ἀνθοφοροῦντα, ἀντιπρόσωποι τῆς ὀρθοδόξου συριακῆς παροικίας, δημοσιογράφοι μεξικανοὶ καὶ πλῆθος μεξικανῶν ἀνέμεινον τὸν Ἀρχιεπίσκοπον. Μετὰ ἄδειαν δοθεῖσαν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἡ θεία Μυσταγωγία ἐτελέσθη ἐν ἀγγλικανικῇ ναφ, λίαν προθύμως προσφερθέντι ὑπὸ τοῦ ἀγγλοῦ Ἐπισκόπου «χάριν τῶν ἑλλήνων τοῦ Μεξικοῦ καὶ τοῦ ἑλληνοῦ Ἀρχιεπισκόπου» εἰς τὴν λειτουργίαν παρέστησαν οἱ πρεσβευταὶ Γαλλίας, καὶ Ρουμανίας, ὁ ἀγγλικανὸς Ἐπίσκοπος καὶ πλῆθος ἑλλήνων, σύρων, ρώσων, ρουμάνων, σέρβων καὶ πολλῶν μεξικανῶν ὀρθοδόξων καὶ καθολικῶν, πρὸς οὓς πάντας ὁμιλήσεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος διὰ διερμηνέως. Κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς ἐν Μεξικῷ ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ μελετήσῃ καὶ τὴν πρό τιμων ἐτῶν ἐκδηλωθεῖσαν ἐκεῖ κίνησιν πρὸς ἰδρύσιν Ὀρθοδόξου Μεξικανικῆς Ἐκκλησίας, τῇ πρωτοβουλίᾳ δ' αὐτοῦ ἡ ἐν Denver ὀρθόδοξος ἑλληνικὴ κοινότης ἀπεφάσισεν νὰ ἰδρύσῃ ἑλληνικὸν σχολεῖον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἀπὸ τῆς ἐνάρεξως τοῦ ἐν. ἔτους μέχρι σήμερον ὁ ἐν Μόσχᾳ Σύνδεσμος τῶν ἀθῶν μετὰ ἄδειαν τῆς κυβερνήσεως εἰσήγαγεν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰς Ρωσίαν 15 ἑκατομ. ἀντίτυπα βιβλίων ἀντιθρησκευτικοῦ περιεχομένου.

—Εἰδήσεις ἐκ Ρωσίας ἀναφέρουσιν ὅτι ἐπ' ἐσχάτων παρατηρεῖται ἐπίτασις τοῦ ἀντιθρησκευτικοῦ διαγμοῦ. Μόνον κατὰ τὰς τελευταίας ἑβδομάδας συνελήφθησαν καὶ ἐξετοπίσθησαν εἰς στρατόπεδα συγκεντρώσεως ἱερεῖς ἐκ Μόσχας 80, ἐκ Πετρούπολεως 110 καὶ ἐκ Κιέβρου 95 ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐτέλεσαν μνημόσυνα ὑπὲρ τοῦ ἐν Σεβρίᾳ ἀποθανόντος μητροπολίτου Ἀντωνίου.

ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

[1]

Τὸ κατὰ τὸν Νόμον 5333 Πρωτοβαθμίων Συνοδικὸν Δικαστήριον

Πρὸς τὸν Ἱερέα Χρυσόστομον Μίσην ἢ Ζαφειρίου τῶς Ἐφημέριον Περιβολίου Κερκύρας.

(Ἀγνώστου διαμονῆ.)

Καλεῖσαι, βάσει τοῦ ἀρθρου 55 τοῦ ὡς ἄνω νόμου, ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου ἐν τῷ Συνοδικῷ Μεγάρῳ τῇ 20 Ν)βρίου ἐ. ἔ. ἡμέρᾳ Παρασκευῆ καὶ ὥρᾳ 9. π. μ., ἵνα δικασθῆς.

Προσπεδηλοῦμεν δέ σοι δι, ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὡς ἄνω ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ὁ Πρόεδρος

Τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου

† Ὁ Μαρωνεὶας Ἀνθίμος

Ὁ Γραμματεὺς

† Ἀρχιμ. Πολ. Κουτσουπιδης

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Χίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει ὅτι ἐκνεώθησαν αἱ ὀργανικαὶ θέσεις ἐφημερίων τῶν ἱερῶν ναῶν ἁγίας Κυριακῆς τῆς Κοινοτήτος Ἀμάδων καὶ Ἁγίας Παρασκευῆς τῆς Κοινοτήτος Χαλάνδρων—Φροδισίων, καλοῦμεν πάντας τοὺς ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 83 τοῦ νόμου 5439 ἀπαιτούμενα προσόντα καὶ βουλομένους νὰ θέσωσιν ὑποψηφιότητα εἰς

τάς ὡς ἄνω ἐφημεριακὰς θέσεις, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 83 τοῦ αὐτοῦ νόμου προβλεπόμενα δικαιολογητικά ἔγγραφα. Ἐν Χίῳ τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1936. Ὁ Μητροπολίτης καὶ τῇ ἐντολῇ του Ὁ Γενικός Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος † Πρωτοπρεσβύτερος Ἰωάννης Γκιόλας

Ἱ. Μητρόπολις Σπάρτης

Ἡ ἱερὰ μητρόπολις Σπάρτης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4551 ἐ. ἔτ. προκηρύξεως αὐτῆς, συνφά τῷ ἀρθρῳ 81 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5439, καλεῖ τοὺς βουλομένους ὅπως μέχρι τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1936 ἔτους ὑποβάλλωσιν μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιητικῶν αἰτήσεις ὑποψηφιότητος πρὸς συμμετοχὴν εἰς ἐνεργεῖαν ἐκλογῆς ἐφημερίου διὰ τὴν χηρεύουσαν θέσιν τοιοῦτου ἐν τῷ χωρίῳ Ρογκοζαίων τοῦ τέως δήμου Πελλάνης. Ἐν Σπάρτῃ τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1936. † Ὁ Σπάρτης Διονύσιος.

Ἡ ἱερὰ μητρόπολις Σπάρτης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4554 ἐ. ἔτ. προκηρύξεως αὐτῆς, συνφά τῷ ἀρθρῳ 81 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5439, καλεῖ τοὺς βουλομένους ὅπως μέχρι τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1936 ἔτους, ὑποβάλλωσιν μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιητικῶν αἰτήσεις ὑποψηφιότητος πρὸς συμμετοχὴν εἰς ἐνεργεῖαν ἐκλογῆς ἐφημερίου διὰ τὴν χηρεύουσαν θέσιν τοιοῦτου ἐν τῷ χωρίῳ Καλυβίων Σοχῆς τοῦ τέως δήμου Σπάρτης. Ἐν Σπάρτῃ τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1936. † Ὁ Σπάρτης Διονύσιος.

Ἱ. Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἀρθρ. 92 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5439 καθ' ὃ «εἰς ὅσους καθεδρικοὺς ναοὺς τῶν ἐπαρχιῶν ἀναλογεῖ εἰς μόνον ἐφημέριος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν οἰκογενειῶν τῆς ἐνορίας, δύναται ὁ ἀρμόδιος μητροπολίτης νὰ διορίσῃ καὶ δευτέρων ἐφημερίων, τηρουμένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν ὁρισμῶν τοῦ νόμου», χηρευούσης δὲ τῆς μῆς θέσεως τοῦ ἐφημερίου τοῦ ἐν Καλαβρύτοις ἱεροῦ καθεδρικοῦ ναοῦ «Κοίμησις τῆς Θεοτόκου», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν τὴν θέσιν ταύτην, ὅπως μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔτ. προσέλθωσιν εἰς τὰ ἐνταῦθα γραφεῖα ἡμῶν καὶ ὑποβάλλωσιν τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον τὴν ἐπομένην θέλει γίνεαι ἡ ἀνακήρυξις τῶν ὑποψηφίων. Μορφωτικὰ προσόντα τοῦλάχιστον ἀπολυτήριον Σχολαρχείου. Ἐν Αἰγίῳ τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1936 † Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Θεόκλητος.

ΕΞΕΛΟΘΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΕΤΗΡΙΣ

ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤ. ΑΘΗΝΩΝ

1 9 3 6

ΔΡΧ. 75

Ἀπευθυντέον : Ἀθήνας, Πανεπιστημίου
Γραφεῖον Δημοσιευμάτων

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,”

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διευθύνουσα Ἐπιτροπεία :

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

† Ὁ Κίτρους ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

† Ὁ Μεσσηνίας ΠΟΛΥΚΑΡΙΘΟΣ

Γεωθύνος, Π. Σ. Μανολέσης

Τύπος «Φοίνικας» ἄδὸς Λεωνόπου 4, Ἀθήναι Τηλ. 28 873